

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62., Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/49/2018.

Iktatószám: VJ/49-42/2018.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Dr. Magyar-Horváth Ügyvédi Iroda (1023 Budapest, Árpád fejedelem útja 26-28.) által képviselt **Alakreform Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 167.) és a Dr. V-P. P. ügyvéd (Dr. Varga-Puskás Ügyvédi Iroda, 1068 Budapest, Teréz körút 48.) által képviselt **Avanzo-Trade Kft.** (1162 Budapest, Istráng u. 79. B. ép.) eljárás alá vont vállalkozások ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt lefolytatott VJ/112/2016. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatban előírt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére indított utóvizsgálati eljárásban – nyilvános tárgyalást követően – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t .

I. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az Alakreform Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. a VJ/112-67/2016. számú, 2017. november 30-án kelt határozatban előírt kötelezettségvállalását arra tekintettel nem teljesítette, hogy a kötelezettségvállalásának

- A) pontja körében

o a posztokban nem a vállalt és előírt módon (azaz nem a felületen egyértelműen szembevető módon, a szöveges poszt esetében nem a szöveg előtt közvetlenül, hanem a posztokba beékelten, illetve – technológiai indok nélkül – a posztok végén) tüntette fel a #reklam megkülönböztető megjelölést,

o egyes posztokban a partner/termék egyértelmű megjelölése elmaradt,

- F) pontja körében

o a www.instagram.com/rekarubint oldalon nem tett közzé tájékoztató, illetve edukációs jellegű posztot;

o a tájékoztató posztot a www.facebook.com/rubintreka oldalon a határidőt követően, egy nappal később tette közzé,

- G) pontja körében – határidőben benyújtott – önkéntes igazolása nem volt teljes.

II. Az eljáró versenytanács megállapítja továbbá, hogy az Avanzo-Trade Kft. a VJ/112-67/2016. számú, 2017. november 30-án kelt határozatban előírt kötelezettségvállalását arra tekintettel nem teljesítette, hogy a kötelezettségvállalásának

- H) pontja körében nem tett semmit,

- J) pontja körében a megjelölt határidőben egyáltalán nem igazolt semmit.

Az I. pontra tekintettel az eljáró versenytanács ki az Alakreform Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-vel szemben 3.000.000 Ft (azaz hárommillió forint), a II. pontra tekintettel az Avanzo-Trade Kft.-vel szemben 2.000.000 Ft (azaz kettőmillió forint) bírságot szab ki, amely összegeket a vállalkozásoknak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-000000000 számú bírságbevételi számlája javára kell megfizetniük a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül.

Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap^[1] használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I.

Eljárási előzmények

1. A VJ/112-67/2016. számú, 2017. november 30-án kelt határozatban (a továbbiakban: Határozat) az eljáró versenytanács – jogsértés vagy annak hiánya megállapítása nélkül – az Alakreform Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t (a továbbiakban: Alakreform Kft.) és az Avanzo-Trade Kft.-t az általuk tett vállalások teljesítésére kötelezte.

2. A Határozat rendelkező része értelmében:

A) Az Alakreform Kft. vállalja, hogy (a jövőbeli, illetve a korábbi bejegyzések esetén a jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül) egyértelműen és hangsúlyosan megkülönbözteti a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint elérésű felületen megjelenített reklámokat és egyéb szponzorált/támogatott/fizetett tartalmakat minden más, nem fizetett, illetve egyéb közvetlen gazdasági érdekeltségtől mentes tartalmaktól (ideértve azokat a megjelenéseket is, amelyek kereskedelmi gyakorlatnak minősülnek és az Alakreform Kft. vagy tulajdonosai/vezetői gazdasági érdekkörébe tartoznak). A megkülönböztető jelölés alapelvei, hogy az

- az együttműködés jellegétől és formájától függően a „reklám”, a „hirdetés”, a „... támogatásával”, illetve a „szponzorált tartalom” szöveg alkalmazása,
- használata a reklámszpottal, illetve az egyéb képes vagy ábrás reklámmal egyidejűleg, azzal párhuzamosan, szöveges reklám üzenet esetében pedig közvetlenül a szöveg előtt vagy – amennyiben az valamely technológiai okból nem lehetséges – után, azzal azonos méretben történik, úgy, hogy arra minden esetben még a továbbkattintási lehetőségek előtt kerül sor, illetve a fogyasztók számára – keresés és egyéb fogyasztói aktivitás nélkül – a felületen egyértelműen szembetűnik,
- tartalmazza a reklámozó vagy a reklámozott termék, szolgáltatás, márkajelzés megnevezését, amennyiben a kereskedelmi gyakorlat tartalma alapján a megrendelő személye nem válik egyértelműen felismerhetővé.

B) Az Alakreform Kft. vállalja a www.facebook.com/rubintreka elérésű közösségi oldal impresszumában, illetve a www.instagram.com/rekarubint oldal adatlapján az arról való folyamatos tájékoztatást, hogy az oldal reklámokat és egyéb szponzorált/támogatott/fizetett tartalmakat is tartalmazhat, pl. a következő módon: *„Az oldalon megjelenített tartalom esetenként szponzorált tartalmakat is magában foglal meghatározott áru értékesítésének vagy más módon történő*

^[1] Űrlap a Gazdasági Versenyhivatal egyedi döntésével szembeni keresetlevél betérjesztéséhez

igénybevételének előmozdítására, ellenszolgáltatás fejében a Facebook szabályzataival, a magyar és európai uniós jogszabályokkal összhangban.”

- C) Az Alakreform Kft. vállalja, hogy amennyiben a jövőben bármely további online felületen reklámozási szolgáltatást végezne, ezeken a felületeken is a vonatkozó jogszabályok és iránymutatások rendelkezéseinek a teljeskörű betartásával, valamint az előző bekezdések szerinti vállalatoknak megfelelően jár el (impresszum/adatlap, reklámok szövegszerű jelölése és amennyiben lehetséges vagy szükséges, hashtag-gel a cégnév feltüntetése).
- D) Az Alakreform Kft. vállalja, hogy amennyiben a jövőben a www.facebook.com/rubintreka vagy a www.instagram.com/rekarubint profiloldallal kapcsolatos tevékenységeket és érdekeltségeket, illetve bármely további online felületen végzendő jövőbeli reklámozási szolgáltatást más vállalkozásnak átadja, a fenti feltételeket a szerződéseiben is rögzíti.
- E) Az Alakreform Kft. vállalja, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül az Avanzo-Trade Kft.-vel és minden más partnerével fennálló (kommunikációs együttműködésre vonatkozó) hasonló szerződését a fenti elveknek megfelelően módosítja, illetve az új együttműködések esetén további partnereivel kötendő szerződésekbe a következő feltételt beépíti:

„Felek megállapodnak, hogy a jelen szerződés szerinti tartalmakat Közzétevő a reklámjelleg felismerhető feltüntetésével és környezetétől elkülönítve teszi közzé, melynek elmaradása esetén Megrendelő köteles felhívni Közzétevő figyelmét a hiány pótlására, és a hiányt Közzétevő köteles pótolni.”

- F) Az Alakreform Kft. vállalja, hogy a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint elérésű felületen a jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül olyan posztot (tájékoztató anyagot) tesz közzé, majd azt négy alkalommal hetente egyszer megismétli, melyben arról informálja a fogyasztókat objektíven és közérthetően, hogy a The Body Shop termékei, szolgáltatásai, márkanéve 2015. február 1-től kezdődően együttműködési megállapodás alapján kerültek népszerűsítésre, amelyért a The Body Shop ellenszolgáltatást nyújtott. Az Alakreform Kft. a posztot a közösségi oldalak stílusába illeszkedően, a szöveges tartalmat egy virágcsokor-átadást ábrázoló fotó kíséretében teszi közzé.

Az Alakreform Kft. vállalja, hogy ugyanezen posztban linket helyez el az Avanzo-Trade Kft. weboldaláról és a saját weboldalának „Partnereink” aloldaláról azzal a tájékoztatással, hogy további szponzorai itt láthatóak.

Az Alakreform Kft. vállalja továbbá, hogy ugyanebben vagy ezen posztot egy napon belül követő másik (szintén még négyszer megjelenő) posztban általános edukációs céllal, a közösségi oldalak stílusába illeszkedő megfogalmazással és szövegezéssel

- egyrészt felhívja a követők/olvasók figyelmét a profiloldal impresszumában / adatlapon közzétett figyelemfelhívásra, illetve általánosságban arra, hogy a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldal reklámokat és egyéb szponzorált/támogatott/fizetett tartalmakat is tartalmazhat,
- másrészt utal arra, hogy
  - o a posztra a Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárása miatt került sor, azért, hogy az oldal működtetője edukálja a követőit és egyben felhívja a piac többi szereplőjének is a figyelmét az elvárásokra,
  - o a Gazdasági Versenyhivatalnak hatáskörébe tartozik a kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó szabályozásra tekintettel azon kommunikációk vizsgálata, ahol egyes magánszemélyek (akár vállalkozások közreműködésével) ellenszolgáltatás vagy egyéb érdekeltség fejében ajánlanak, ismertetnek termékeket, márkákat vagy vállalkozásokat, úgy, hogy az ellenszolgáltatás vagy

az egyéb érdekelttség nem derül ki kifejezetten és egyértelműen a kereskedelmi gyakorlatból, hanem független/semleges ajánlásnak, ismertetésnek tűnik,

- o az ellenszolgáltatás és az egyéb (gazdasági) érdekelttség jellege is többféle lehet, ezek esetében is mind egyértelműen kell kommunikálni azt, továbbá
- o az egyes vállalkozások és magánszemélyek is felelősséggel tartozhatnak az általuk és/vagy érdekükben közzétett tartalmak jogszerű voltaért.

G) Az Alakreform Kft. vállalja, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő egy éven belül benyújtja a Gazdasági Versenyhivatal részére a fenti [A) – F) pontok szerinti] vállalások teljesítésének hiteles és részletesen dokumentált igazolását. Ennek körében a határozat kézhezvételét követő egy éven belüli időszakra nézve

- elektronikus eszközön benyújtja a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint felületen közzétett reklám/fizetett megjelenések képernyő mentéseit,
- igazolja a tájékoztató posztok tartalmát és megjelenését, továbbá az impresszum/adatlap tartalmát és folyamatosságát,
- benyújtja a kommunikációs együttműködési tárgyú szerződéses partnerei jegyzékét és csatolja a vonatkozó szerződéseket (ideértve a módosított és azon esetleges szerződéseket is, amelyek a tevékenység átruházásával kapcsolatosak),
- minden technikailag lehetséges intézkedést megtesz a teljes körű adatszolgáltatás érdekében.

H) Az Avanzo-Trade Kft. vállalja, hogy az F) ponti szerinti vállalásban Alakreform Kft.-vel együttműködik.

I) Az Avanzo-Trade Kft. vállalja, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül Alakreform Kft.-vel és esetlegesen más kommunikációs partnerekkel (más véleményvezérekkel, közösségi média szereplőkkel) fennálló együttműködését az E) pont szerint elveknek megfelelően módosítja, illetve új (kommunikációs együttműködésre irányuló) szerződéseit is a fenti elveknek megfelelően köti, azaz például egyértelműen kiköti, hogy az általa megrendelt tartalmak csak a reklámjellegnek felismerhető feltüntetésével kerülhetnek közzétételre, továbbá hogy „*a Felek súlyos szerződésszegésnek tekintik többek között amennyiben a Partner a jelen szerződés előző pontjában foglalt kötelezettséget megsérti és annak a The Body Shop felhívása ellenére nem tesz eleget.*”.

J) Az Avanzo-Trade Kft. vállalja, hogy jelen határozat kézhezvételét követő egy éven belül benyújtja a Gazdasági Versenyhivatal részére a fenti [H) – I) pontok szerinti] vállalások teljesítésének hiteles és részletesen dokumentált igazolását. Ennek körében a határozat kézhezvételét követő egy éven belüli időszakra nézve bemutatja az Alakreform Kft.-vel való együttműködésének módosulását igazoló dokumentum(ka)t, valamint benyújtja a kommunikációs együttműködési tárgyú szerződéses partnerei jegyzékét és csatolja a vonatkozó szerződéseket (ideértve az esetlegesen módosított szerződéseket is).

3. A fentiekén túl a Határozat indokolása is tartalmaz olyan megállapításokat, amelyek relevánsak a jelen utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásban is. A Határozat 157-158. pontjai a kötelezettségvállalás teljesítés kapcsán az alábbiakra hívják fel a figyelmet:

„a rendelkező részben foglalt kötelezettségek utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásban történő ellenőrzése során a GVH gyakorlata hitelesen és részletesen dokumentált igazolást vár el, továbbá a rendelkező rész tartalmán túl a kötelezettségvállalás teljesítésének vizsgálata során a GVH figyelemmel lehet a jelen versenyfelügyeleti eljárásban keletkezett (indoklást és egyéb részleteket tartalmazó eljárás alá vonti) iratokra is.

... azon vállalási elemek kapcsán, ahol a rendelkező részben nincs határidő meghatározva, ott a kézhezvételt követően előforduló első esettől kezdve szükséges a vállalatot teljesíteni (és igazolni), aminek az is az indoka, hogy az eljárás alá vontak magatartásának megváltozása már a kötelezettségvállalás egyeztetése során, illetve részben azt megelőzően elkezdődött.”

4. A Határozat 162-166. pontjai a vizsgált kereskedelmi gyakorlat, valamint annak lehetséges értékelése kapcsán tartalmazzanak általános, a kötelezettségvállalástól független, de az elvárt piaci magatartások tekintetében irányadó, elvi jellegű általános megállapításokat:

„... alapvetően akkor jogszerű az Fttv. rendelkezéseire figyelemmel a közösségi médiában egy magánszemély (legyen az közszereplő, véleményvezér, kiskorú youtuber, blogger, vlogger stb.) posztjainak sorában (közösségi oldalán) megjelenő fizetett tartalom, ha abban

- egyszerűen, egyértelműen, közérthetően, továbbá
- jól észlelhetően, hangsúlyosan, a fogyasztók számára szembeűnően és szükségszerűen érzékelhetően megjelenik, hogy az nem egy független, semleges vélemény vagy ajánlás, hanem valamilyen ellenszolgáltatás vagy egyéb közvetlen gazdasági érdek (is) van mögötte,
  - o ide értve azokat az eseteket is, amikor az oldal fenntartója, a magánszemély valamilyen kedvezményt, ajándékot vagy szolgáltatást kap a posztért, az ajánlásért cserébe, valamint azt is,
  - o ha valaki saját vállalkozását vagy vállalkozásának termékét reklámozza (de ez a kapcsolat nem derül ki a kereskedelmi gyakorlatból, illetve nem is köztudott).

... Lényeges tehát, hogy a kereskedelmi gyakorlatból (a posztból magából) egyértelműen derüljön ki, hogy

- kereskedelmi gyakorlatról, reklámról/fizetett/támogatott tartalomról van szó,
- ki a reklámozó/közzétevő vállalkozás,
- a szerkesztett tartalomtól eltérő tartalomról van szó (a vizuális megjelenésben is).

... az egyértelmű, következetes, a fogyasztói tudatosság alaptalan feltételezését mellőző világos és szembeűnő megjelölések használata jelenti a jogszerű kommunikációt. Ugyan többféle megnevezés, illetve megjelölés is elképzelhető az együttműködés tényleges formáitól függően, azonban feltehetően a mindennapi szóhasználatban a magyar nyelvű kifejezések, úgy mint a „reklám” kifejezés a leginkább közérthető és fedi legjobban a tényleges gazdasági érdekeltséget.

Lényeges továbbá, hogy a GVH hatáskörébe tartozik a kereskedelmi gyakorlatok vonatkozó szabályozásra tekintettel azon kommunikációk vizsgálata, ahol egyes magánszemélyek (akár vállalkozások közreműködésével) ellenszolgáltatás fejében ajánlanak, ismertetnek termékeket, márkákat vagy vállalkozásokat, úgy, hogy az ellenszolgáltatás nem derül ki a kereskedelmi gyakorlatból, hanem független/semleges ajánlásnak, ismertetésnek tűnik, továbbá az egyes vállalkozások (a reklámozó és a közzétevő, de még az egyéb marketing szakmai közreműködő is) és magánszemélyek is felelősséggel tartozhatnak az általuk és/vagy érdekükben közzétett tartalmak jogszerű voltaért.”

5. A Gazdasági Versenyhivatal 2018. december 18-án VJ/49/2018. számú végzéssel indított utóvizsgálati eljárást az Alakreform Kft.-vel és az Avanzo-Trade Kft.-vel szemben a VJ/112/2016. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott Határozatban előírt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 77. § (1) bekezdés c) pontja alapján, miszerint a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, a 75. § szerinti kötelezettségvállalás teljesítését.

II.

Kötelezettségvállalások egyes elemeinek a teljesítése, illetve igazolása

6. A Határozatot mindkét eljárás alá vont képviselője 2017. december 1-jén vette kézhez, így az eljárás alá vontak kötelezettségvállalásainak teljesítésére a következő határidők az irányadók:

Határozat rendelkező részének pontja	Határidő meghatározása a Határozatban	Dátum szerinti határnap ¹
A) pont	A határozat kézhezvételét követő 30 napon belül	2017. december 31-ét követő első munkanap (2018. január 2.)
B) pont	Jövőre nézve, folyamatosan	-
C) pont	Jövőre nézve, folyamatosan	-
D) pont	Jövőre nézve, folyamatosan	-
E) pont	A határozat kézhezvételét követő 30 napon belül	2017. december 31-ét követő első munkanap (2018. január 2.)
F) pont	A határozat kézhezvételét követő 30 napon belül	2017. december 31-ét követő első munkanap (2018. január 2.)
G) pont	A határozat kézhezvételét követő 1 éven belül	2018. december 1-jét követő első munkanap (2018. december 3.)
H) pont	Jövőre nézve, folyamatosan	-
I) pont	A határozat kézhezvételét követő 30 napon belül	2017. december 31-ét követő első munkanap (2018. január 2.)
J) pont	A határozat kézhezvételét követő 1 éven belül	2018. december 1-jét követő első munkanap (2018. december 3.)

Az Alakreform Kft. vállalásainak igazolása

7. Az Alakreform Kft. 2018. november 30-án kelt beadványához² az alábbiakat csatolta:

- a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint felületen közzétett – a vizsgálattal érintett – megjelenések képernyőmentéseit és egyéb adatait (pl. hivatkozás, partner megnevezése),
- a tájékoztató posztokról készült képernyőmentéseket, valamint az impresszumról/adatlapról 2018. november 28-án készült³ képernyőmentéseket,
- a szerződéses partnerek jegyzékét, valamint a Határozat rendelkező részének E) pontja szerinti tartalommal megkötött vagy módosított együttműködési megállapodásokat, másolati példányban.

8. A vállalkozás nyilatkozata szerint⁴ a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldalak impresszumában az alábbi, a csatolt képernyőmentések szerinti figyelemfelhívó üzeneteket 2018. január 18-án jelenítette meg:

¹ A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény vonatkozó rendelkezése, illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 52. § (4) bekezdése alapján, ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő - az ügyintézési határidő kivételével - a következő munkanapon jár le.

² VJ/49-4/2018. számon átemelt VJ/112-69/2016. számú irat

³ VJ/49-7/2016. 1. pont

⁴ VJ/49-7/2016. 2. pont

„Az oldalon megjelenített tartalom esetenként szponzorált tartalmakat is magában foglal meghatározott áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, ellenszolgáltatás fejében a Facebook szabályzatával, a magyar és európai uniós jogszabályokkal összhangban.”

9. A fenti, korábbi beadványát⁵ kiegészítve az Alakreform Kft. 2018. december 14-i beadványában⁶ további, a Határozat rendelkező részének E) pontja szerinti tartalommal megkötött vagy módosított együttműködési megállapodások másolati példányait csatolta. Az Alakreform Kft. és üzleti partnerei között fennálló, benyújtott szerződések (és azok módosításainak) egyes adatait a VJ/49-25/2018. számú vizsgálati jelentés 24. pontja szerinti táblázat tartalmazza. A vizsgálati jelentés 25-28. pontjai továbbá azt ismertetik, hogy a vállalkozás három partnerével kötött szerződését miért nem csatolta csak a vizsgálat felhívását követően (az Alakreform Kft. nyilatkozata szerint egy vállalkozás esetében jogutódlásra került sor, így nem kötöttek új szerződést, két vállalkozás esetében pedig az együttműködés megszűnésére tekintettel a szerződő partner elzárkózott a módosítástól, bár az Alakreform Kft. a nyilatkozata szerint a szerződések alapján közzétett szponzorált tartalmak tekintetében a vállalatok szerint járt el).⁷
10. Az Alakreform Kft. a vizsgálók adatszolgáltatásra felhívó végzésére⁸ válaszul 2019. április 10-én kelt beadványában úgy nyilatkozott⁹ a Határozat rendelkező részének C) pontjával összefüggésben, hogy a 2018. december 1-jét követő időszakban a Facebook és Instagram oldalakon kívül a YouTube-on¹⁰ mint online felületen végzett reklámozási szolgáltatást. A vállalkozás csatolta a YouTube oldalon látható impresszumról 2019. április 8-án készült képernyőmentést,¹¹ amelyen az alábbi szöveg látható:
- „Tájékoztatás: A csatornán megjelenített tartalom esetenként szerkesztői tartalomnak nem minősülő, szponzorált tartalmakat is magában foglal meghatározott áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, ellenszolgáltatás fejében a Youtube szabályzataival, a magyar és európai uniós jogszabályokkal összhangban.”*
11. A vizsgálók felhívására az Alakreform Kft. csatolta azon szerződések másolati példányait, amelyek a YouTube-on megjelent fizetett (szponzorált) tartalmakhoz kapcsolódnak.¹² A YouTube csatornával kapcsolatban az Alakreform Kft. előadta továbbá,¹³ hogy azon mikor és mely termékre vonatkozó szponzorált tartalmakat tette közzé, amelyeket elektronikus adathordozón is csatolt beadványához.¹⁴
12. Az Alakreform Kft. úgy nyilatkozott,¹⁵ hogy a fizetett promóciót tartalmazó videók leírásában szerepel a „Szponzorált tartalomra” történő utalás, valamint a YouTube arra alkalmas funkciójának használatával a videón az első 10 másodpercben folyamatosan megjelenik a „Fizetett promóciót tartalmaz” figyelemfelhívás is.
13. A vizsgálók adatszolgáltatásra felhívó végzésére¹⁶ továbbá a vállalkozás úgy nyilatkozott a fenti YouTube csatornával kapcsolatban,¹⁷ hogy azon reklámozási szolgáltatást 2019 februárjától végez, a Határozat szerint azonban a kézhezvételt követő egy éves időszakra vonatkozóan kellett a Határozatban foglaltak teljesítését igazolni, a YouTube csatornán végzett reklámozási tevékenység pedig kívül esik

⁵ VJ/49-4/2018. számon átemelt VJ/112-69/2016. számú irat

⁶ VJ/49-4/2018. számon átemelt VJ/112-70/2016. számú irat

⁷ VJ/49-13/2018. számú végzés

⁸ VJ/49-6/2018. számú végzés

⁹ VJ/49-7/2018. 3. pont

¹⁰ <https://www.youtube.com/channel/UCpJ4XdI PGkAN2bsdbW9WPMA/featured>

¹¹ VJ/49-7/2018. 4. pont és melléklet

¹² VJ/49-15/2018. mellékletek

¹³ VJ/49-7/2018. 4. pont

¹⁴ Lásd továbbá a VJ/49-30/2018. számú, nem betekinethető, az Alakreform Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsai előzetes álláspont 13. pontját.

¹⁵ VJ/49-7/2018. 4. pont

¹⁶ VJ/49-13/2018. számú irat

¹⁷ VJ/49-17/2018. számú irat

ezen időszakon. Az Alakreform Kft. nyilatkozatában¹⁸ kérte a Gazdasági Versenyhivatalt, hogy amennyiben a Gazdasági Versenyhivatal úgy ítéli meg, hogy a fentiekre tekintettel a YouTube-on végzett reklámozási szolgáltatás az utóvizsgálattal érintett időszakot nem érinti, akkor hagyja figyelmen kívül az adatszolgáltatásban a YouTube csatornán 2019. év folyamán végzett tevékenységre vonatkozóan kifejtetteket és a becsatolt adatokat.

14. Az eljárás alá vont kiemelte továbbá,¹⁹ hogy az adatszolgáltatás teljesítése során jóhiszeműen igyekezett eljárni, és mivel az utóvizsgálatot elrendelő végzés az utóvizsgálattal érintett időszakot egyértelműen nem jelöli ki, az adatszolgáltatást azzal a feltételezéssel nyújtotta be, hogy a tényállás tisztázása körében jelentős lehet a jelenleg is végzett tevékenysége.

Az Avanzo-Trade Kft. vállalásainak igazolása

15. Az Avanzo-Trade Kft. a Határozatban előírt időpontig igazolást nem nyújtott be a kötelezettségvállalásainak teljesítéséről. A vizsgálók az utóvizsgálati eljárás megindítását követően, 2018. december 20-án kelt adatkérő végzésben²⁰ hívták fel az Avanzo-Trade Kft.-t a vállalt kötelezettségek teljesítésének igazolására, azonban az előírt határidő ismét eredménytelenül telt el.
16. A fenti mulasztásra tekintettel a vizsgálók 2019. április 10-én ismételten adatszolgáltatásra hívták fel az Avanzo-Trade Kft.-t.²¹ Válaszbeadványában az Avanzo-Trade Kft. úgy nyilatkozott, hogy maradéktalanul teljesítette a VJ/112-67/2016. számú határozat szerinti kötelezettségvállalásait,²² aminek alátámasztására hét partnerével megkötött szerződéseinek másolati példányait csatolta.²³
17. Az Avanzo-Trade Kft. csatolta továbbá az Alakreform Kft. részére 2017. június 28-án megküldött levele másolatát,²⁴ melyben a két vállalkozás között fennálló szerződést 2017. július 29. napjára felmondta. Nyilatkozata szerint ezt követően a két vállalkozás a beadvány keltéig semmilyen formában nem folytatott együttműködést.²⁵
18. A vizsgálók felhívták²⁶ az Avanzo-Trade Kft.-t annak igazolására vonatkozóan, hogy a kommunikációs partnereivel a Határozat kézhezvételének napján fennálló együttműködési megállapodásait/szerződéseit a Határozat rendelkező részének E) pontja szerinti elveknek megfelelően módosította-e. Az Avanzo-Trade Kft. úgy nyilatkozott, hogy már a Határozat meghozatalát megelőzően beépítette a meglévő szerződéseibe a határozatban foglalt alapelveket,²⁷ aminek alátámasztására két, 2017. év elején kötött szerződés másolati példányát csatolta.²⁸

Az egyes vállalásokkal kapcsolatos további tények és megállapítások

Az Alakreform Kft. kötelezettségvállalásának ismertetése

A Határozat rendelkező részének A) pontjában foglalt vállalás

19. A www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldalak mentései kapcsán megállapítható, hogy az eljárás alá vont a posztjaiban szereplő reklámokat és egyéb fizetett/támogatott

---

¹⁸ VJ/49-17/2018. számú irat

¹⁹ VJ/49-17/2018. számú irat

²⁰ VJ/49-2/2018. számú végzés

²¹ VJ/49-6/2018. számú végzés

²² VJ/49-8/2018.

²³ VJ/49-8/2018. mellékletek, lásd továbbá a VJ/49-31/2018. számú, nem betekintheső, az Avanzo-Trade Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsi előzetes álláspontra 19. pontját.

²⁴ VJ/49-8/2018. melléklet

²⁵ VJ/49-8/2018.

²⁶ VJ/49-12/2018.

²⁷ VJ/48-16/2018.

²⁸ VJ/49-16/2018. mellékletek

tartalmakat a #reklam megjelöléssel különböztette meg a nem fizetett, illetve egyéb, közvetlen gazdasági érdekeltségtől mentes tartalmaktól.

20. Az egyes posztokban a #reklam megjelölés elhelyezése többféle (jellegzetes) módon történt:

- a) egyes posztokban a #-gel jelölt hívószavak (kiemelések), ekként a törzsszöveges részt követő szöveg elejére kerül a #reklam megjelölése. Pl.:

- b) a Facebook-on és az Instagramon is számos alkalommal előfordult az is, hogy a megkülönböztető szöveg az egyéb, jellemzően # jelzésű hívószavak alkotta sor végére volt beillesztve. Pl.:

- c) mindkét felületen számos alkalommal előfordult (lásd a VJ/49-25/2018. számú vizsgálati jelentés 3.I. mellékletét), hogy a megkülönböztető szöveg (#reklam) az egyéb, jellemzően # jelzésű hívószavak közé volt beékelve, illetve azt még követte egy vagy több kifejezés (sok esetben @ jelzéssel ellátva). Pl.:

rekarubint

használható. A magasfényű konyhabútort és a gránit mosogatómedencét is tökéletesen tisztítja, nem bántja a felületet. Ha nem sikerül tökéletesen letörölni a felületről az sem probléma, mivel természetes anyagokból készül.

Nem vonja be vegyszerekkel a kezelt felületet és se a bútor se a bőr nem érintkezik természetellenes anyagokkal. Feloldja zsíros foltokat, szennyeződéseket. Foszfát,-klór,-parabén és pálmaolaj mentes, vegán, állatkísérletmentes 🙌❤❤❤

Egy szóval : TÖKÉLETES ❤❤❤

@naturcleaning.cudfuture

#naturcleaning #reklam #cudfuture

#tisztakonyha #vegan #allatkiserletmentes

#bio #organic #borbarat #hypoallergen

Az összes hozzászólás (27) megtekintése

borbalafoltyn Hú ez nagyon jól hangzik - régóta keresek már vmi ilyesmi

5 653 kedvelés

Rubint Réka oldala

16 June 2018 · 🌐

Hosszú volt a mai nap Szentendre-Sárvár-Szécsény-Szentendre , közel 800kilométer ... rengeteg szeretet, boldog, ragyogó szempár fogadott ❤

Köszönöm Nektek a mai napot!!!

Holnap Debrecenben folytatjuk!!!❤

#today #alakreform #mylife #mercedes #mercedesbenz @pappasauto_hu

#underarmour #reklam #sarvar @spirit_hotel_thermal_spa #underarmour

21. Az eljárás alá vont www.facebook.com/rubintreka oldalon megosztott posztjai között több ún. „élő” bejelentkezéses videó is található. Ezen „élő” videók esetén a poszt szöveges része a videó címében olvasható. Az esetek többségében azonban a szöveg hosszú, és így a fizetett jellegre utaló, a cím végén található „#reklám” vagy „#szponzorált tartalom” kifejezés a videó megtekintésekor nem, hanem csak a kurzornak a videó címére történő mozgása után látszódik:

Rubint Réka oldala · Follow

Jö reggelt! 😊❤️ Azokat sem hagyom edzés terv nélkül , akik ma nem tudnak velünk tartani ! ...

Jö reggelt! 😊❤️ Azokat sem hagyom edzés terv nélkül , akik ma nem tudnak velünk tartani a miskolci vagy jászberényi Alakreform edzésen! Ime egy kíméletlen gyakorlat a tegnapi edzésünkből 🤩🔥
A gyakorlatokat párban, a megadott ismétlésszámmal végeztük 🤩🔥
#alakreform #gym #fitness #fitnessmotivation #hard
Sponzorált tartalom:
Agility létra: <http://www.thera-team.hu/termek.php?category=pureagilityletra-koordinaciosletra>
Medicinlabda: <http://www.thera-team.hu/termek.php?category=puremedicinlabda>
Thera-Team ...Társ a mozgásban! Webáruház
A rajtam látható Under Armour sportruházat elérhető az Alakreform webshopon.
Top: <http://alakreformwebshop.hu/termek/under-armour-sportmelltarto-armour-eclipse-high-biklikmv/>
Nadrág: <http://alakreformwebshop.hu/termek/under-armour-nadrag-ua-armourreactor-grphlegging-bikwhtwht/>
Cipő: <http://alakreformwebshop.hu/termek/under-armour-cipo-ua-w-threadborne-fortis-bikstwyht/>
#reklam

Like Comment Share 1.3K · 24 comments

Rubint Réka oldala · Follow

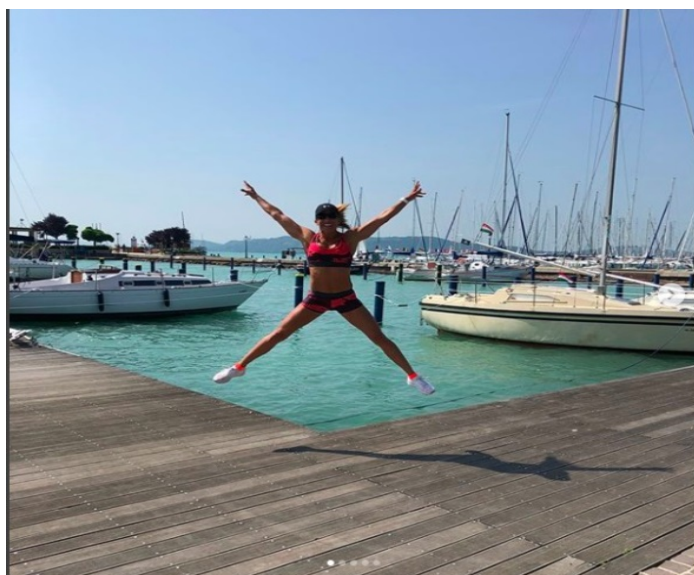
Csúcsszuper hajszárító 🤩🔥 Ilyet még nem láttál 🤩🔥 vagy ha igen, akkor már használtad! 🤩🔥 ...

Csúcsszuper hajszárító 🤩🔥
Ilyet még nem láttál 🤩🔥 vagy ha igen, akkor már használtad! 🤩🔥
<https://www.dyson.hu/>
#dysonsupersonic #dysonhairdryer #reklam #loveit #hair

Like Comment Share 692 · 38 comments

22. A reklámozó vagy a reklámozott termék, szolgáltatás, márkajelzés megjelölésére is többféle megoldás található a posztokban. Egyes posztokban a #reklam megkülönböztető jelzés mellett más, a reklámozóra utaló kiemelés, illetve #-es hívószó nem található, bár akár többféle termék reklámozása is felmerülhet. Pl.:

Rubint Réka oldala added 110 new photos to the album **Alakreform tábor - Spirit Hotel Sárvár 3.nap.**
11 December 2017 · 🌐

A szombat reggelt Norbi retro aerobic edzésével indítottuk, majd az Alakreform órák következtek, amin jól megizzasztottam a csapatot egy könnyen lekövethető koreográfiájú dupla step pados tornával. 😊👏 A fitness után kipróbáltuk a Spirit hotel lenyűgöző wellness részlegét. 😊👏❤️ A nap folyamán a Pappas Auto jóvoltából lehetőség volt tesztvezetésre is. ❤️ Fantasztikus hangulatban telt a nap, majd elkezdődött az izgatott készülődés az esti bálra. 😊❤️
#reklam
Hamarosan hozom az Alakreform bálon készült fotókat is.

A Határozat rendelkező részének B) pontjában foglalt vállalás

23. Az eljárás alá vont által becsatolt, 2018. november 28-án készült képernyőmentés tanúsága szerint a www.facebook.com/rubintreka elérési közösségi oldal impresszuma tartalmazza a Határozatban – példaként – említett figyelemfelhívást: „Az oldalon megjelenített tartalom esetenként szponzorált tartalmakat is magában foglal meghatározott áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, ellenszolgáltatás fejében a Facebook szabályzatával, a magyar és európai uniós jogszabályokkal összhangban.”

24. Megállapítható, hogy a fenti tájékoztatás a vizsgálat alatt, illetve jelenleg is elérhető a www.facebook.com/rubintreka oldalon.²⁹

25. A www.instagram.com/rekarubint oldal adatlapján „Az oldal szponzorált posztokat is tartalmazhat” tájékoztatás szerepel (jelenleg, a vizsgálati szakban és az eljárás alá vont mentésének idején is).

A Határozat rendelkező részének C) pontjában foglalt vállalás

26. Az Alakreform Kft. nyilatkozata alapján a vállalkozás a Facebook és Instagram felületeken kívül csak a YouTube csatornán végzett reklámozási szolgáltatást, azonban azt is csak az igazolási határidőt követő időszakban, 2019 februárjától.

27. Az Alakreform Kft. nyilatkozatában megadott linken³⁰ nem érhető el a hivatkozott YouTube csatorna, a vizsgálat által beazonosított link a következő:

²⁹ VJ/49-24/2018. számú feljegyzés melléklete

³⁰ Lásd: <https://www.youtube.com/channel/UCpJ4Xdl PGkAN2bsdbW9WPMA/featured>

<https://www.youtube.com/channel/UCpJ4Xd1PGkAN2bsdbW9WPMA/videos>.

28. Az eljárás alá vont – a szerződéses partnereket ismertető felsorolással összhangban – három szerződéses partnere termékeit reklámozta a fenti YouTube csatornán (összesen öt videóban). Ezen videók³¹ leírásában szövegesen szerepel a „Szponzorált tartalomra” történő utalás, valamint a YouTube adott funkciójának használatával a videó bal alsó sarkában (a lejátszás gomb mellett) az első 10 másodpercben a „Fizetett promóciót tartalmaz” figyelemfelhívás látható.

A Határozat rendelkező részének D) pontjában foglalt vállalás

29. Az Alakreform Kft. nem nyilatkozott arról, hogy a www.facebook.com/rubintreka, valamint a www.instagram.com/rekarubint elérésű közösségi oldalakkal kapcsolatos tevékenységeket és érdekeltségeket, valamint jövőbeli reklámozási szolgáltatását más vállalkozásnak átadta volna, és ezzel ellentétes bizonyíték sem áll rendelkezésre.

A Határozat rendelkező részének E) pontjában foglalt vállalás

30. A Határozat rendelkező részének E) pontjában foglalt kötelezettségvállalások teljesítésének igazolására az Alakreform Kft. a vállalkozással üzleti kapcsolatban álló partnerek szerződéseit és azok módosításait csatolta be. Megállapítható, hogy a Határozat kézhezvételét követő egy évben megkötött szerződések eredeti verziója a legtöbb esetben tartalmazta a kötelezettségvállalás szerinti alábbi rendelkezést:

„Felek megállapodnak, hogy a jelen szerződés szerinti tartalmakat Közzétevő a reklámjelleg felismerhető feltüntetésével és környezetétől elkülönítve teszi közzé, melynek elmaradása esetén Megrendelő köteles felhívni Közzétevő figyelmét a hiány pótlására, és a hiányt Közzétevő köteles pótolni.”

31. Két, 2018 folyamán megkötött szerződés eredeti szövege nem tartalmazta a fenti kikötést, azokat azonban a megkötést követően pár napon belül módosították a felek, és kiegészítették a fenti rendelkezéssel. Megállapítható továbbá, hogy egyes szerződések konkrétan tartalmazták, hogy a posztoknak mely megjelölést kell tartalmazniuk.³²
32. A csatolt iratokból megállapítható továbbá, hogy az Alakreform Kft. a Határozat kézhezvételét megelőzően, 2016. és 2017. évek folyamán kötött szerződéseit a Határozat kézhezvételét követően, 2017 decemberében módosította oly módon, hogy a fenti klauzulát a szerződések részévé tette. Egy szerződését a vállalkozás már a Határozat kézhezvétele előtt módosította, további szerződést pedig már a Határozat kézhezvétele előtt úgy kötött meg, hogy már eredetileg is részét képezte a fenti rendelkezés.³³
33. Az Alakreform Kft. nem csatolt arra vonatkozóan igazolást, hogy az Avanzo-Trade Kft.-vel fennálló szerződését módosította, de a csatolt szerződéses partnerek jegyzéke az Avanzo-Trade Kft.-t nem is tartalmazza. Az Avanzo-Trade Kft. nyilatkozatából ismert, hogy az az együttműködést 2017. július 29-ével felmondta.³⁴

A Határozat rendelkező részének F) pontjában foglalt vállalás

34. Az Alakreform Kft. 2018. január 3-án tette közzé első, tájékoztató és edukációs jellegű posztját a www.facebook.com/rubintreka elérésű közösségi oldalon. A poszt közzétételének megismétlésére 2018. január 3-át követően, négy héten keresztül több alkalommal (2018. január 8., 15., 18., 24., 29. és 2018. február 8.) is sor került.

³¹ VJ/48-7/2018. 4. pont

³² Lásd továbbá a VJ/49-30/2018. számú, nem betekintheső, az Alakreform Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsi előzetes álláspont 34-35. pontját.

³³ Lásd továbbá a VJ/49-30/2018. számú, nem betekintheső, az Alakreform Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsi előzetes álláspont 36. pontját.

³⁴ VJ/49-8/2018. melléklet

35. A 2018. január 8-án és 15-én közzétett tájékoztató és edukációs posztok kapcsán megállapítható, hogy azok tartalmazzák

- a felek között 2015. február 1-től fennálló együttműködési megállapodásra való utalást,
- a The Body Shop weboldalának linkjét,
- a www.rubintreka.hu weboldal „Partnereink” aloldalának linkjét.

36. A posztok formai és tartalmi megjelenítése a következő volt:

37. A 2018. január 3-án, 18-án, 24-én, 29-én és február 8-án közzétett posztokról készített eljárás alá vonti (továbbkattintások előtt elvégzett) mentések alapján megállapítható, hogy a www.facebook.com/rubintreka oldalon a teljes poszt csak továbbkattintás után tekinthető meg az alábbiak szerint:

38. A fenti posztok³⁵ továbbkattintás után tartalmukban megegyeznek a 2018. január 8. és 15. napján közzétett posztokkal.

39. A vállalkozás a www.instagram.com/rekarubint felületről – a Határozat rendelkező részének F) pontjában foglalt kötelezettségek tekintetében – csak egy képernyőmentést csatolt, melynek tanúsága szerint a felületen szerepel „Az oldal szponzorált posztokat is tartalmazhat” tájékoztatás.

A Határozat rendelkező részének G) pontjában foglalt vállalás

40. Az Alakreform Kft. 2018. november 30-án kelt, a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2018. december 4-én érkezett beadványának³⁶ melléklete mintegy 678 darab képernyőmentést tartalmaz a www.instagram.com/rekarubint oldalról, továbbá elektronikus adathordozón egy Excel-táblázatot a www.facebook.com/rubintreka felületen közzétett 246 poszt linkjével, azok hivatkozásaival, a bejegyzések tartalmával, és a kapcsolódó szerződéses partnerek megnevezésével. A Facebook posztok oldalmentései nem kerültek csatolásra, azokat a vizsgálók mentették le a táblázatban szereplő linkek segítségével.

41. A benyújtott adathordozó tartalmazza továbbá a Facebook-os edukációs tájékoztató posztokról készült képernyőmentéseket, az impresszumról/adatlapról készült képernyőmentéseket, a szerződéses partnerek jegyzékét, a megkötött együttműködési megállapodásokat és azok módosításait másolati példányban, amelyeket a vállalkozás a 2018. december 14-én kelt, a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2018. december 19-én érkezett beadványa mellékleteiként benyújtott további együttműködési megállapodásokkal és azok módosításaival egészített ki.

Az Avanzo-Trade Kft. kötelezettségvállalásának ismertetése

A Határozat rendelkező részének H) pontjában foglalt vállalás

42. Az eljárás alá vontak reklámozásra vonatkozó együttműködése 2017. július 29-én megszűnt, azonban erről egyik eljárás alá vont vállalkozás sem nyilatkozott a VJ/112/2016. számú versenyfelügyeleti eljárás során, ezt a körülményt a vállalásaik előírása kapcsán sem hozták fel.

43. Egyik eljárás alá vont sem mutatott be semmit arra vonatkozóan, hogy az Avanzo-Trade Kft. együttműködött volna az Alakreform Kft.-vel a Határozat rendelkező részének F) pontja szerinti vállalás kapcsán, bár az Alakreform Kft. ezen pont kapcsán is nyilatkozott.

A Határozat rendelkező részének I) pontjában foglalt vállalás

44. Az Avanzo-Trade Kft. felhívásra becsatolta a vizsgált időszakban megkötött új, kommunikációs együttműködésre irányuló szerződéseinek másolati példányait. A becsatolt szerződések mindegyikében szerepelnek a reklámjelleg – egyértelmű – feltüntetésére, így a jogszerű reklámozásra vonatkozóan rendelkezések.³⁷

45. A fenti rendelkezések az egyik szerződésben megegyező tartalommal, kisebb szövegbeli eltérésekkel szerepelnek, továbbá a szerződés szövege egy további, a fenti rendelkezéseket pontosító kitélt is tartalmaz.³⁸ Öt szerződés mellékletében további, csatorna-specifikus részletszabályok találhatók.³⁹

³⁵ VJ/49-24/2018. számú feljegyzés melléklete

³⁶ VJ/49-4/2018. számú feljegyzéssel átemelt VJ/112-69/2016.

³⁷ Lásd a VJ/49-31/2018. számú, nem betekintheső, az Avanzo-Trade Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsi előzetes álláspont 48. pontját.

³⁸ Lásd a VJ/49-31/2018. számú, nem betekintheső, az Avanzo-Trade Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsi előzetes álláspont 35. számú lábjegyzetét.

³⁹ Lásd a VJ/49-31/2018. számú, nem betekintheső, az Avanzo-Trade Kft. üzleti titkát tartalmazó eljáró versenytanácsi előzetes álláspont 50-51. pontjait.

A Határozat rendelkező részének J) pontjában foglalt vállalás

46. Az Avanzo-Trade Kft. önkéntesen semmit nem nyújtott be, azaz a Határozatban meghatározott, annak kézhezvételétől számított egy éven belül nem nyújtotta be a vállalások teljesítésének igazolását a Gazdasági Versenyhivatalhoz.
47. Szükséges továbbá megjegyezni az előző pont szerinti megállapítástól függetlenül, hogy a jelen utóvizsgálati eljárás keretében második⁴⁰ alkalommal kiküldött (ismételt) adatkérésre válaszul küldte meg a vállalkozás azokat a nyilatkozatokat és igazolásokat, amelyek azonban pontosításra, kiegészítésre szorultak, így újabb adatkérő végzés⁴¹ kiküldésére volt szükség.

III.

Az eljárás alá vontak észrevételei, megjegyzései az előzetes álláspontra

48. Az eljáró versenytanács VJ/49-29/2018. számú előzetes álláspontjára⁴² mindkét eljárás alá vont észrevételeket nyújtott be, továbbá kérték a versenyfelügyeleti eljárásban tárgyalás tartását és a 2019. szeptember 4-én tartott tárgyaláson⁴³ megjelentek, illetve észrevételeket tettek.

Az Alakreform Kft. észrevételei⁴⁴

49. Az eljárás alá vont kérte az eljáró versenytanácsot, hogy az előzetes állásponthan kifejtett véleményét és a kilátásba helyezett jogkövetkezményeket a vállalkozás indokai alapján vizsgálja felül és változtassa meg.
50. A www.instagram/rekarubint oldalon elmaradt edukációs célú poszt kapcsán előadta az eljárás alá vont, hogy a poszt adminisztratív tévedés folytán nem került közzétételre, a társaság közösségi média felületeinek kezelésével megbízott munkavállaló - technikai ismereteinek hiánya miatt - nem észlelte, hogy bár a két platform össze van kötve, az egyik felületen kihelyezett poszt nem jelenik meg automatikusan a másik oldalon is. A mulasztás kapcsán az eljárás alá vont előadta, hogy azok pótlását az eljárás alá vont néhány nappal korábban, 2019. augusztus végén megkezdte.⁴⁵
51. Előadta továbbá, hogy az edukációs célú poszt a www.facebook.com/rubintreka oldalon azért került kihelyezésre egy napos késedelemmel, mert az Alakreform Kft. teljes személyzeti állománya szabadságát töltötte 2017. december közepétől, így a poszt kihelyezésére egy napos késedelemmel az első üzemi napon került sor.
52. A reklámjelleg felismerhető feltüntetése körében előadta, hogy a vállalkozás a #reklam kifejezés szerepeltetésével igyekezett jelezni, ha Rubint Réka Facebook és Instagram oldalán fizetett vagy szponzorált tartalom jelent meg. Hivatkozott arra (példák kiemelésével és oldalmentések csatolásával), hogy más véleményvezérek is a hashtag-gel jelölt kifejezések között, az utolsó helyen tüntetik fel a reklámjellegre való utalást, ami egyik véleményvezérnél sem a poszt szöveges részének kezdő sorában jelenik meg, valamint a #reklam kifejezés sem feltétlenül látható továbbkattintás nélkül, illetve a #reklam kifejezés elhelyezése nem minden esetben a hívószavak között az első helyen található. A posztok szöveges része sem a fizetett tartalomra utalással kezdődik, hanem az jellemzően a szövegbe ágyazottan, vagy a hashtag-es hívószavak között jelenik meg. Ugyanakkor mindegyik profiloldal tekintetében

⁴⁰ A két adatkérő végzés száma: VJ/49-2/2018. és VJ/49-6/2018.

⁴¹ VJ/49-12/2018. számú irat

⁴² Az Alakreform Kft. számára betekinthező változat a VJ/49-30/2018. számú, az Avanzo-Trade Kft. számára betekinthező változat pedig a VJ/49-31/2018. számú irat, a betekinthező változat száma VJ/49-32/2018. A továbbiakban egységesen előzetes álláspont.

⁴³ VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyv

⁴⁴ VJ/49-37/2018. számú irat és a VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyvbe rögzített észrevételek

⁴⁵ Az eljáró versenytanács előzetesen megjegyzi, hogy a VJ/49-40/2018. számú iratban található képernyőmentések tanúsága szerint a poszt 2019. augusztus 29-én, 30-án, szeptember 2-án és 4-én is megjelent az oldalon.

kijelenthető, hogy azok látogatói, követői tisztában vannak az oldalon megjelenő tartalmak jellegével, és el tudják különíteni, hogy mely esetekben látnak termékajánlót.

53. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a hazai internetes fogyasztói kultúra elérte azt a szintet, hogy az átlagos fogyasztó külön figyelemfelhívás nélkül is tudatában van annak, hogy egy véleményvezér által közölt tartalomban a saját szubjektív benyomások és az adott terméket népszerűsítő elemek egymással keveredve jelennek meg, illetve a fogyasztó tudatában van annak is, hogy mikor lát kifejezetten termékajánló posztot. Hangsúlyozta, hogy Rubint Réka közösségi média oldalain Rubint Réka a termékek megjelenítését kizárólag saját élményein és tapasztalatain keresztül mutatja be, a termék népszerűsítését akkor vállalja el, ha annak minőségéről meggyőződött, ugyanis csak ez tudja biztosítani, hogy hitelesen mondjon pozitív véleményt egy-egy termékről.
54. A termékkel kapcsolatos szubjektív élmény és termékvásárlásra történő felhívás tehát nem választható el egymástól olyan élesen, mint egy hagyományos értelemben vett reklám esetében, ezért az eljárás alá vont álláspontja szerint a véleményvezér szempontjából is jogos elvárás, hogy a reklám jelleg egyértelmű feltüntetése olyan módon történjen, hogy az a véleményvezér személyes stílusát ne változtassa meg alapjaiban, ugyanis ő az előállított fizetett tartalomhoz a saját személyét, személyes hitelességét is adja.
55. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy álláspontja szerint a felnövekvő és ezáltal a véleményvezérek tartalmait leginkább fogyasztó generáció viszonya teljesen másképpen alakul az általuk fogyasztott tartalomhoz. A véleményvezérség (influenzakeredés) mára egy népszerű, elfogadott és ismert üzleti modellé vált. A fiatal generáció ennek tudatában van és ennek megfelelően viszonyul az általa fogyasztott tartalomhoz is. Ezt a felvetést alátámasztja az eljárás alá vont szerint a Be Social ügynökség ezirányú kutatása is, mely kimutatta, hogy a felnövekvő generáció tagjai a véleményvezérségre vállalkozási lehetőségként, illetve lehetséges életpályaként tekintenek, közel egynegyedük szeretne maga is influenszer lenni.⁴⁶ E mellett létezik az a jelenség is, hogy kifejezetten az adott influenszer által közölt termékajánlók miatt kezdi a fogyasztó követni a profiloldalt, azaz nem csak kifejezetten tudatában van a fizetett tartalmak megjelenítésének, hanem keresi is azokat.
56. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy az előzetes álláspont kézhezvételét követően az Alakreform Kft. valamennyi #reklam kifejezés elhelyezését megváltoztatta közösségi média oldalain oly módon, hogy az a hívószavak között az első helyen szerepeljen.⁴⁷
57. Az eljárás alá vont szerint, tekintettel arra, hogy a kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jelentősen megváltoztak ez elmúlt közel három évben (az alapeljárás 2016. novemberi kezdetétől), a Tpv. 75. § (6) bekezdés alapján kötelezettségvállalás alapját képező közérdek hatékony érvényesülését is mérlegelni kell a határozat meghozatala és a bíróság kiszabása során. Köztudomású tény, hogy az Alakreform Kft. ellen indult versenyfelügyeleti eljárás meglehetősen publicitást kapott, így az edukációs posztok közlése, és a kereskedelmi gyakorlat megváltoztatása jelentősen hozzájárult a fogyasztói tudatosság kialakulásához, így álláspontja szerint a kötelezettségvállalások alapját képező közérdekű cél megvalósult, mely a jogkövetkezmények megállapítása során a Tpv. fenti hivatkozott rendelkezése értelmében szükséges, hogy szerepet kapjon.
58. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a bírágplafon irányadó abban az esetben is, ha a vállalkozás a vállalások teljesítését teljes mértékben elmulasztja, a közérdek védelme érdekében szükséges intézkedéseket szándékosan szabotálja, de irányadó abban az esetben is, ha a vállalkozás kötelezettségvállalását kisebb súlyú mulasztásokkal teljesíti, ugyanakkor e két véglet eltérő társadalmi hatásai miatt a jogszabály előírja, hogy a bíróság a mulasztással arányosan az eset körülményeinek mérlegelése alapján árnyaltan kerüljön megállapításra. Az eljárás alá vont előadta, hogy a vizsgálat által

⁴⁶ <https://besocial.hu/a-tinedzserek-39-atol-kertek-mar-erotikus-fotot-chatbeszelgetesben/>

⁴⁷ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy (VJ/49-40/2018. számú irat tanúsága szerint) az érintett posztok döntő többségében erre valóban sor került.

feltártak (pl. impresszum és adatlap tartalma, YouTube-videók jellemzői) hűen tükrözik, hogy az Alakreform Kft. kereskedelmi gyakorlatának részévé vált a fogyasztók informálása, továbbá a vállalkozás szerződési gyakorlatának részévé tette a kötelezettségvállalás szerinti klauzulát, ami kétség kívül hozzájárult a véleményvezérek szolgáltatását igénybevevő partnerek (gyártók, forgalmazók) jogtudatosságának formálásához, illetve jelenleg is hozzájárul.

59. A mulasztással érintett kötelezettségvállalások kapcsán az eljárás alá vont rámutatott arra, hogy figyelembe véve, hogy Rubint Réka Facebook oldalának követői tábora és látogatottsága⁴⁸ lényegesen nagyobb (több mint kétszerese) mint az Instagram oldalé,⁴⁹ és a két platformon a feliratkozók között jelentős átfedés is van, így az edukációs célú poszt által közvetített üzenet a két oldal tartalomfogyasztóihoz minden valószínűség szerint eljutott.
60. Az eljárás alá vont szerint a bírság összegének megállapítása során a mérlegelés szempontjának kell lennie, hogy a vállalatok többségükben maradéktalanul teljesültek, és a mulasztással érintett vállalatok teljesítése során az Alakreform Kft. a vállalatok által elérni kívánt közérdek érvényesülése érdekében együttműködően járt el, illetve intézkedései a megállapított mulasztások ellenére is a közérdek érvényesülését szolgálták. Az előírt bírság közelít a kiszabható bírság középértékéhez, ami a fentiekre tekintettel az eljárás alá vont szerint nem áll arányban a kötelezettségvállalás részleges nemteljesítésének súlyával. Az eljárás alá vont kérte tehát az eljáró versenytanácsot, hogy az előadott mérlegelést követően az előzetes álláspontban jelzett bírság kiszabásától elsődlegesen tekintszen el, amennyiben ez nem lehetséges, másodlagosan a bírság összegét a fent kifejtettekre is figyelemmel lényegesen mérsékelje.
61. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson⁵⁰ a vállalkozás a fentiekben túl kérte, hogy az eljáró versenytanács a mulasztással összefüggésbe hozható posztokkal kapcsolatos árbevételből induljon ki, figyelemmel arra is, hogy a vizsgálat a posztok kb. 49%-ára valószínűsítette a mulasztást. A vállalkozás kérte, hogy az eljáró versenytanács legyen tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont a kötelezettségvállalásait döntően teljesítette, ahol nem, ott is elő tudott adni kimentési, illetve a felróhatóságát megkérdőjelező okokat, a hiányosságok pedig csak részlegesek, ami szerinte az eljárás alá vont együttműködési szándékát igazolja. Figyelembe veendő körülményként adta elő az eljárás alá vont azt is, hogy a piac megváltozott, fejlődött az elmúlt időszakban.

Az Avanzo-Trade Kft. észrevételei⁵¹

62. Az eljárás alá vont észrevételeiben kérte a bírság kiszabását mellőzni. Ennek kapcsán a Határozat H) pontja szerinti vállalással összefüggésben előadta, hogy az eljáró versenytanács álláspontja nem megalapozott, mivel tudomása szerint az Alakreform Kft. egyszer sem kereste meg az Avanzo-Trade Kft.-t, hogy a részéről tett F) pont szerinti vállalat teljesítésében milyen közreműködést igényel.
63. A vállalkozás megítélése szerint a közreműködés azt jelenti, hogy a közreműködő fél (jelen esetben az Avanzo-Trade Kft.) segítséget nyújt abban, hogy az Alakreform Kft. által vállalt kötelezettség teljesüljön, vagyis egy reakciós magatartást tanúsít. Az eljárás alá vont szerint azzal, hogy az eljáró versenytanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a H) pont szerinti vállalatát az Avanzo-Trade Kft. nem teljesítette, az eljáró versenytanács olyan elvárást fogalmaz meg, miszerint az Avanzo-Trade Kft.-nek ebben a kérdésben az Alakreform Kft.-től függetlenül kellett volna valamilyen tevőleges magatartást tanúsítania. Ebben az esetben azonban az eljárás alá vont szerint a H) pont szerinti vállalatban ezt a független, tevőleges magatartást (pl. felügyelet, ellenőrzés⁵²) egyértelműen meg kellett volna határozni,

⁴⁸ Az eljáró versenytanács megállapítása szerint 2019 szeptemberében a követők száma 881 ezer volt.

⁴⁹ Az eljáró versenytanács megállapítása szerint 2019 szeptemberében a követők száma 306 ezer volt.

⁵⁰ VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyv

⁵¹ VJ/49-38/2018. számú irat és a VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyvbe rögzített észrevételek

⁵² VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyv

és ennek az elmaradása esetén megalapozott lenne a mulasztás megállapítása. Mivel azonban a H) pont nem tartalmaz ilyen jellegű kötelezettséget, és megítélése szerint nincsen olyan tény, amely azt támasztaná alá, hogy az Avanzo-Trade Kft. nem működött volna együtt az Alakreform Kft.-vel, így álláspontja szerint az Avanzo-Trade Kft. a H) pont szerinti vállalását teljesítette, hiszen pl. nem lépett fel jogi úton az Alakreform Kft. posztja ellen.⁵³

64. A Határozat J) pontja szerinti vállalat kapcsán az eljárás alá vont előadta, hogy vitathatatlan módon nem tett eleget határidőben a vállalatának. Ez arra vezethető vissza, hogy az eljárás alá vont, mint a kiskereskedelmi piac egyik részvevője, illetve annak dolgozói számára a Karácsony körüli időszak – a gazdasági élet egyéb szereplőihöz képest – jelentősebb leterheltséget jelent. A Határozatban rögzített határidő pont olyan időpontra esett, amely a társaság munkavállalóit olyan mértékben lefoglalta, hogy elmulasztották a decemberi határidőt.
65. Az eljárás alá vont előadta, hogy miután a társaság felé ezen mulasztást a vizsgálat jelezte azzal, hogy megküldte VJ/49-2/2018. számú végzését, összeállításra került a határidőben benyújtandó anyag. Ezen tény alátámasztására az eljárás alá vont csatolta a jogi képviselővel folytatott (2019. január 17-18-i) e-mailes levelezést. Az eljárás alá vont előadása szerint ebből a levelezésből kitűnik, hogy a társaság munkavállalója kiegészítette a beadványt, majd továbbította az ügyvezető részére aláírásra. A beadvány azonban egy adminisztrációs hiba miatt nem került megküldésre a Gazdasági Versenyhivatalnak, amire csak akkor derült fény, amikor a társaság jogi képviselője telefonon egyeztetett a vizsgálattal. Amint a mulasztásra fény derült, a csatolt dokumentumot haladéktalanul megküldte a vizsgálat részére.⁵⁴ Az eljárás alá vont szerint a társaság egyáltalán nem negligálta az igazolási kötelezettségét, csupán bizonyos szerencsétlen véletlenek miatt csúszott az adatok megküldésével.
66. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása nyilván nem állt érdekében, hiszen maradéktalanul teljesítette a Határozatban foglalt összes kötelezettségét. A Tptv. 75. §-ában foglalt rendelkezések értelmezése során kitűnik ugyanis, hogy az elsődleges cél a kötelezettségvállalással elérni kívánt eredmény teljesülése, és véleménye szerint azzal, hogy az Alakreform Kft. – még a Határozat meghozatala előtt – részévé tette az E) pont szerinti elveket a más kommunikációs partnerekkel fennálló együttműködésének, teljesült a cél, amiért az Avanzo-Trade Kft. vonatkozásában az eljárás megindult. Így az előzetes álláspontban rögzített mértékű bírság kiszabása pusztán azért, mert ezt a körülményt a társaság téves adminisztráció miatt, szándéka ellenére nem közölte megfelelő időben, az eljárás alá vont szerint eltűzött.
67. Az eljárás alá vont szerint tehát az Avanzo-Trade Kft. mindenben eleget tett a Határozatban foglalt lényegi kötelezettségeinek. Ennek igazolása egy banális tévedés miatt csúszott, viszont megítélése szerint emiatt túlzó lenne az előzetes álláspont 120. pontjában rögzített bírság kiszabása, így kérte annak mellőzését, illetve amennyiben az eljáró versenytanács erre nem lát lehetőséget, annak jelentős mértékű csökkentését.
68. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson⁵⁵ a fentiekén túl a vállalkozás
- az önkéntes igazolás körében előadta, hogy egyes partnerek elzárkóztak a szerződés módosítástól – így ezeket a szerződéseket ezért nem tudta benyújtani időben,

⁵³ VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyv

⁵⁴ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az utóvizsgálati eljárásban a második, VJ/49-6/2018. számú adatkérő végzés kibocsátására 2019. április 10-én került sor, az iratot az eljárás alá vont Avanzo-Trade Kft. 2019. április 12-én átvette, a válasz (amelynek kelte 2019. április 15.) 2019. április 16-án került postai feladásra és április 23-án érkezett be a vizsgálathoz a VJ/49-8/2018. számú irat és a tértivevények tanúságai szerint. Az irat a korábbi levelezésre és az adminisztrációs hibára nem utal, illetve annak tartalma a dátum és egy, a meghatalmazás későbbi megküldésére vonatkozó mondat tekintetében eltér a VJ/49-38/2018. számú irathoz csatolt levelezésben szereplő – 2019. január 18-i – el nem küldött választól.

⁵⁵ VJ/49-39/2018. számú jegyzőkönyv

- kérte, hogy jelölje meg pontosan az eljáró versenytanács (az együttműködés szó értelmezése mellett), hogy miben állt a vállalkozás mulasztása,
- előadta, hogy ugyan magas az éves árbevétele, de az érintett posztokkal összefüggésben levő bevétel sokkal kisebb (pontosan nem meghatározható mértékű),
- hangsúlyozta, hogy passzív szereplője az eljárásnak.

IV.

Jogi háttér

69. A Tpv. 77. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, a Tpv. 75. § szerinti kötelezettségvállalás teljesítését. A (3) bekezdés szerint az utóvizsgálatra – az e §-ban meghatározott eltérésekkel – a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
70. A Tpv. 77. § (4) bekezdése értelmében utóvizsgálat az eljáró versenytanács határozatában meghatározott teljesítési határidőtől, folyamatos kötelezettség, illetve a 30. § (3) bekezdése szerinti utólagos feltétel esetén a kötelezettség, illetve a feltétel fennállásának határozatban előírt utolsó napjától, ennek hiányában a határozat véglegessé válásától számított öt éven belül indítható. E határidőbe nem számít bele az az időtartam, amely alatt a határozat végrehajtása nem foganatosítható. Az (5) bekezdés szerint az utóvizsgálat ügyintézési határideje három hónap; azt a Gazdasági Versenyhivatal elnöke, illetve - a versenytanácsi eljárás szakaszában - a Versenytanács elnöke indokolt esetben annak letelte előtt egy alkalommal, legfeljebb három hónappal meghosszabbíthatja.
71. A Tpv. 77. § (6) bekezdése szerint a vizsgálonak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a 75. § (1) bekezdése szerinti határozatát
- a 75. § (3) bekezdés b) pontja szerint módosítja,
  - a 75. § (6) bekezdése szerint visszavonja vagy bírságot szab ki.
72. A Tpv. 78. § (1a) bekezdésének a) pontja alapján az eljáró versenytanács bírságot szab ki azzal szemben, aki határidőben nem teljesítette a 75. § szerinti kötelezettségvállalást, kivéve, ha a kötelezettségvállalást előíró határozatnak a 75. § (6) bekezdése szerinti visszavonása folytán az ügyben a versenyfelügyeleti eljárás újból megindult.
73. A Tpv. 78. § (1b) bekezdése értelmében a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevételt a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni.
74. A Tpv. 78. § (4) bekezdése szerint az (1a) bekezdés szerinti bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a kötelezettség megszegésének súlyára, a kötelezettséggel érintett piaci, gazdasági viszonyok jellegére, a fennálló versenyfeltételekre, valamint a vállalt kötelezettséget előíró határozat alapját képező közérdekre, a vállalkozás piaci helyzetére, a kötelezettség megszegésének felróhatóságára, a kötelezettség addigi teljesítésére – tekintettel kell meghatározni. A kötelezettség megszegésének súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, az üzletfelek, versenytársak érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
75. A Tpv. 75. § (3) bekezdése szerint az eljáró versenytanács a Tpv. 75. § (1) bekezdés szerinti határozatát az alábbi esetekben is módosítja:

a) a kötelezett vállalkozás kérelmére, ha a kötelezett a határozatban előírt valamely kötelezettséget rajta kívül álló elháríthatatlan ok miatt nem tudja teljesíteni, vagy

b) a kötelezett vállalkozás kérelmére vagy hivatalból, ha a határozatban előírt valamely kötelezettség teljesítése a körülmények változása, így különösen a piaci viszonyok, a verseny feltételeinek módosulása folytán a továbbiakban nem indokolt,

és a kötelezettségvállalással elérni kívánt eredmény más módon is elérhető.

76. A Tptv. 75. § (4) bekezdése alapján a (3) bekezdés a) pontja szerinti kérelem a kötelezettség teljesítését megakadályozó okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb az ok felmerülésétől számított két hónapon belül terjeszthető elő.

77. A Tptv. 75. § (6) bekezdése értelmében ha a vállalkozás nem teljesítette az (1) bekezdés szerinti határozatban, illetve a (3) bekezdés szerint módosított határozatban előírt kötelezettséget, az eljáró versenytanács a vállalt kötelezettséget előíró határozat alapját képező közérdek hatékony érvényesülése szempontjának - a kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jellegére, a fennálló versenyfeltételekre, továbbá a vállalt kötelezettség addigi teljesítésének mértékére, a mulasztás tekintetében a vállalkozás magatartásának felróhatóságára is figyelemmel történő - mérlegelése alapján a határozatot visszavonja vagy bírságot szab ki. A (7) bekezdés b) pontja szerint a határozat a (6) bekezdés szerinti esetben a kötelezettség teljesítésére előírt határidő lejártától, folyamatos kötelezettség esetén a kötelezettség megsértésétől számított öt éven belül vonható vissza. Az (5) bekezdés értelmében az eljáró versenytanács az (1) bekezdés szerinti, a közigazgatási bíróság által el nem bírált határozatát visszavonja akkor is, ha a határozat a döntés szempontjából lényeges ténynek a kötelezett vállalkozás általi félrevezető közlésén alapult.

V.

A vállalkozások teljesítésének értékelése

78. Az utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásnak a kötelezettségvállalás ellenőrzését követően többféle befejezése lehetséges. Amennyiben az eljáró versenytanács a kötelezettségvállalást maradéktalanul (határidőben és tartalmában is) teljesítettnek találja, akkor a versenyfelügyeleti eljárást az eljáró versenytanács megszünteti.

79. Amennyiben a vállalkozás nem teljesítette az előírt kötelezettséget, az eljáró versenytanács mérlegelése alapján a határozatot visszavonhatja (öt éven belül) vagy bírságot szabhat ki. A visszavonás és a bírság közötti mérlegelés során a közérdek hatékony érvényesülésének szempontjaira szükséges figyelemmel lenni, így a kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jellegére, a fennálló versenyfeltételekre, a vállalt kötelezettség addigi teljesítésének mértékére, a mulasztás tekintetében a vállalkozás magatartásának felróhatóságára.

80. Amennyiben a kötelezett a határozatban előírt valamely kötelezettséget rajta kívül álló, elháríthatatlan ok miatt nem tudja teljesíteni és határidőben – a kötelezettség teljesítését megakadályozó okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb az ok felmerülésétől számított két hónapon belül – kérelmezi, akkor az eljáró versenytanács módosíthatja a határozatot (ha a kötelezettségvállalással elérni kívánt eredmény más módon is elérhető). Ebben az esetben az utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárás célja a módosítás megalapozása, mérlegelése.

81. Megállapítható, hogy egyik eljárás alá vont sem kérte a Határozat módosítását.

82. Módosítható a kötelezettségvállalást előíró határozat akkor is (a kötelezett vállalkozás kérelmére vagy akár hivatalból), ha a határozatban előírt valamely kötelezettség teljesítése a körülmények változása, így különösen a piaci viszonyok, a verseny feltételeinek módosulása folytán a továbbiakban nem indokolt – azonban ebben az esetben is feltétel, hogy a kötelezettségvállalással elérni kívánt eredmény más módon is elérhető legyen.

83. Elsődlegesen azt kellett tehát a jelen ügyben vizsgálni, hogy (I.) a két eljárás alá vont (időben) teljesítette-e és igazolta-e vállalásait, másodlagosan pedig azt, hogy (II.) ha a kötelezettségvállalások nem teljesültek, akkor hogyan biztosítható a közérdek a leghatékonyabban.

I. A kötelezettségvállalás egyes elemeinek értékelése

Az Alakreform Kft. kötelezettségvállalása teljesítésének az értékelése

A Határozat rendelkező részének A) pontja szerinti vállalás értékelése

84. Az eljáró versenytanácsnak ezen pont kapcsán azt kellett értékelni, hogy az Alakreform Kft.

- határidőben, azaz 2018. január 2-től
- egyértelműen és hangsúlyosan megkülönböztette-e a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint elérésű oldalakon a fizetett tartalmakat más tartalmaktól,
- úgy, hogy a megkülönböztető jelölés alapelveit is követi, azaz
  - o az együttműködésnek megfelelő szöveget alkalmaz,
  - o a reklámszpottal, illetve az egyéb képes vagy ábrás reklámmal egyidejűleg, azzal párhuzamosan,
  - o szöveges reklám üzenet esetében közvetlenül a szöveg előtt vagy – amennyiben az valamely technológiai okból nem lehetséges – után, azzal azonos méretben, még a továbbkattintási lehetőségek előtt, a fogyasztók számára – keresés és egyéb fogyasztói aktivitás nélkül – a felületen egyértelműen szembetűnő módon,
  - o a tájékoztatás tartalmazza a reklámozó vagy a reklámozott termék, szolgáltatás, márkajelzés megnevezését, amennyiben a kereskedelmi gyakorlat tartalma alapján a megrendelő személye nem válik egyértelműen felismerhetővé.

85. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy nem pusztán a Határozat rendelkező részének A) pontja tartalmazza a megkülönböztető jelölés elhelyezésére vonatkozó, az eljárás alá vont által vállalt előírást („*használat a reklámszpottal, illetve az egyéb képes vagy ábrás reklámmal egyidejűleg, azzal párhuzamosan, szöveges reklám üzenet esetében pedig közvetlenül a szöveg előtt vagy – amennyiben az valamely technológiai okból nem lehetséges – után, azzal azonos méretben történik, úgy, hogy arra mindenesetben még a továbbkattintási lehetőségek előtt kerül sor, illetve a fogyasztók számára – keresés és egyéb fogyasztói aktivitás nélkül – a felületen egyértelműen szembetűnő*”), hanem a Határozat 162-166. pontjai is kiemelik, hogy a jogszerű véleményvezér-kommunikációval szemben elvárás, hogy a posztok ellentételezettsége „*jól észlelhetően, hangsúlyosan, a fogyasztók számára szembetűnően és szükségyszerűen érzékelhetően*” jelenjen meg.

86. Az eljáró versenytanács a 7-14. pontokra és a 19-22. pontokra figyelemmel megállapította, hogy az eljárás alá vont 2018. január 2-től közzétett posztjaiban minden esetben alkalmazta a #reklam megjelölést, ugyanakkor a megjelölés módja kapcsán azt is megállapította, hogy nem teljesült azon vállalás és elvárás, hogy a megkülönböztető jelölés (#reklam) szöveges reklám üzenet esetében közvetlenül a szöveg előtt vagy – amennyiben az valamely technológiai okból nem lehetséges – után történjen (lásd a 20. pontot), továbbá nem tartalmazta (nem tette egyértelművé) minden esetben a poszt a reklámozó vagy a termék pontos megjelölését (lásd a 22. pontot).

87. A #reklam megkülönböztető jelzésre tekintettel az utóbbi esetekben a fogyasztó tudomást szerezhet ugyan arról, hogy az eljárás alá vont posztja reklámnak, illetve egyéb szponzorált/támogatott/fizetett tartalomnak minősül, de nem tűnik ki a posztból az, hogy ki a reklámozó szerződéses partner, vagy nem állapítható meg egyértelműen a népszerűsített termék (esetleg több termék is feltűnik a posztban).

88. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ez a hiányosság inkább az üzleti partnerek érdekeit sérti, fogyasztói szempontból csekélyebb mulasztásnak tekinthető, szemben az előbbi, a #reklam megkülönböztető jelölés további, #-es hívószavak mögé, elé vagy közé rejtésével, ami a vállalás jelentősebb sérelmének minősül, hiszen a Határozatban foglaltak szerint a megkülönböztető jelzés használatának egyik elve, hogy az mindenképpen szembetűnő módon, így szöveges reklám üzenet esetében közvetlenül a szöveg előtt kerüljön feltüntetésre. Közvetlenül a szöveg után csak akkor megengedett a feltüntetése, ha a szöveg elején történő megjelenítés valamely technológiai okból nem lehetséges. Ez utóbbi kitétel azért is fontos, mert hosszabb posztok esetében elképzelhető, hogy a #reklam megjelölés rejtve marad és csak a „Tovább” gombra kattintva látható.
89. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a #reklam megjelölés ugyan nem egységes módon (lásd a 20. pont alpontjait), de egyöntetűen nem a szöveges poszt elején, hanem utána, a #-es hívószavak között, azok elején vagy végén szerepelt. Ezen elhelyezési formák nem pusztán a Határozat rendelkező részének nem felelnek meg, de a megjelölés szembetűnő voltát elvi szinten is megkérdőjelezzük. Addig, amíg egyes, indokolt esetekben (a poszt hosszától és jellegétől függően) a #reklam megjelölés a #-es hívószavak sorozatát megelőző [20. pont a) alpontja] vagy követő [20. pont b) alpontja] elhelyezése akár még észlelhető is lenne a fogyasztók számára (pl. egy vastagított vagy eltérő színű/szedésű, esetleg eltérő sortáv vagy más formai megkülönböztetés alkalmazása melletti kiemeléssel), addig a #reklam jelölés további szavak, illetve szövegek közé ékelése esetén az észlelhetőség jelentősen csökken, egyértelműen nem tekinthető szembetűnőnek, jól érzékelhetőnek (még formai kiemelés mellett sem).
90. Figyelemmel azonban arra, hogy a jelen ügyben nem azonosítható olyan technológiai ok, amely a megkülönböztető jelzés használatát a reklámszöveg, a poszt legelején lehetetlenné tette volna, és ilyen okról az Alakreform Kft. sem nyilatkozott, a kötelezettségvállalás megszüvegezésének nem felel meg a #reklam megkülönböztető jelölés hátrasorolása sem. Lényeges kiemelni, hogy az eljárás alá vont maga vállalta az egyes posztok esetében alkalmazni tervezett megjelölés elhelyezésének módját és jellemzőit, így valószínűsíthetően tudta, hogy milyen megoldások valósíthatóak meg.
91. A fentiekre való tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint az Alakreform Kft. a Határozat rendelkező részének A) pontjában foglalt vállalását – a megkülönböztető jelölések elhelyezésére való tekintettel – egy jelentősebb és – egyes esetekben a reklámozó/reklámozott termék nem egyértelmű megjelenítésére való tekintettel – egy kisebb hiányossággal teljesítette.
92. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a – webshop-ként is működő – www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldalakon látható posztok jelentős része az eljárás alá vont vállalkozáshoz, illetve Rubint Rékához (is) köthető termékek (pl. Alakreform események, táborok) népszerűsítését szolgálják. Ezek esetében ugyan elmaradt a #reklam vagy egyéb, gazdasági érdekeltségre utaló megjelölés, azonban ezen oldalak a vállalkozás profiloldalainak tekintendők.

A Határozat rendelkező részének B) pontja szerinti vállalás értékelése

93. Ezen pont kapcsán az értékelendő, hogy az Alakreform Kft.
- a www.facebook.com/rubintreka oldal impresszumában és a www.instagram.com/rekarubint oldal adatlapján
  - adott-e arról tájékoztatást
  - a Határozat kézhezvételét követően, folyamatosan, hogy
  - azon fizetett tartalmak is láthatóak.
94. Az eljáró versenytanács a 23-25. pontok alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont a Határozat rendelkező részének B) pontjában foglalt vállalását teljes mértékben teljesítette.

A Határozat rendelkező részének C) pontja szerinti vállalás értékelése

95. Szintén az állapítható meg (lásd a 26-28. pontokat), hogy az eljárás alá vont maradéktalanul teljesítette a C) pont szerinti – jövőre vonatkozó – vállalását, hiszen a YouTube csatornán újonnan (2019-től) megkezdett reklámozási tevékenység során – a vonatkozó jogszabályoknak és iránymutatásoknak megfelelően – feltüntette az eljárás alá vont, hogy szponzorált tartalomról van szó.
96. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a nem működő link megadása elírás lehetett, így az mulasztásnak nem tekinthető, ahogy az sem hiányosság, hogy az eljárás alá vont 2018 novemberében a YouTube videókról még nem nyilatkozott. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen esetben (figyelemmel arra, hogy a videók nem pusztán az igazolási határidő, hanem az utóvizsgálati eljárás indulását követően kerültek közzétételre) nem értékelhető az sem a vállalkozás terhére, hogy a fenti megjelenésekkel kapcsolatban a vizsgálatnak többször is fel kellett a vállalkozást hívni nyilatkozni.

A Határozat rendelkező részének D) pontja szerinti vállalás értékelése

97. Figyelemmel arra (lásd a 29. pontot), hogy az eljárás alá vont a www.facebook.com/rubintreka vagy a www.instagram.com/rekarubint profiloldallal kapcsolatos tevékenységeket és érdekeltségeket, illetve bármely további online reklámozási szolgáltatást más vállalkozásnak nem adott át a rendelkezésre álló információk szerint, így a vonatkozó szerződéses feltételek rögzítésére sem volt szükség, ezért megállapítható, hogy az Alakreform Kft. nem mulasztott a Határozat rendelkező részének D) pontjában foglalt kötelezettségvállalás tekintetében.

A Határozat rendelkező részének E) pontja szerinti vállalás értékelése

98. Az eljáró versenytanácsnak ezen pont kapcsán azt kell értékelte, hogy az Alakreform Kft.
- határidőben, azaz 2018. január 2-ig
  - az Avanzo-Trade Kft.-vel és minden más partnerével fennálló (kommunikációs együttműködésre vonatkozó) hasonló szerződését
  - az A) pontban meghatározott elveknek megfelelően módosította-e, illetve
  - új együttműködések esetén a szerződésekbe a reklámjelleg felismerhető feltüntetésére vonatkozó kötelezettséget is beillesztette-e.
99. Az eljáró versenytanács a 30-33. pontok alapján megállapította, hogy a vonatkozó szerződések mind tartalmazták legkésőbb 2018. január 2. előtt az elvárt klauzulát, ami az A) pontban meghatározott elveknek megfelelő. Pusztán adminisztratív hiányosságnak, illetve figyelmetlenségnek tekinthető, hogy az adott kötelezettségvállalási pont megszövegezése ellenére a vállalkozás nem nyilatkozott az Avanzo-Trade Kft.-vel megszűnt kapcsolatáról, illetve egyes szerződéseket csak később csatolt vagy azok hiányáról nem önként, hanem a vizsgálat felhívására nyilatkozott. Ezen hiányosságokat az eljárás alá vont orvosolta, illetve ezek a kötelezettségvállalás ezen pontjának érdemét nem érintették, így ezeket alapvetően a kötelezettségvállalás igazolásának kötelezettsége körében szükséges értékelni.
100. A fentiek alapján megállapította az eljáró versenytanács, hogy az Alakreform a Határozat rendelkező részének E) pontjában foglalt kötelezettségét – a fent említett kisebb, a Határozat rendelkező részének G) pontja körében értékelendő hiányosságok mellett – teljesítette.

A Határozat rendelkező részének F) pontja szerinti vállalás értékelése

101. Ezen pont kapcsán az értékelendő, hogy az Alakreform Kft.
- határidőben, azaz 2018. január 2-ig
  - a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldalakon
  - közzétett-e – a közösségi oldalak stílusában – egy tájékoztató posztot (majd azt négy alkalommal, hetente egyszer megismételte-e) arról, hogy az oldalakon az Avanzo-Trade Kft. által forgalmazott

The Body Shop termékei, szolgáltatásai, márkanéve 2015. február 1-től kezdődően együttműködési megállapodás alapján kerültek népszerűsítésre,

- a posztban linket helyezett-e el az Avanzo-Trade Kft. weboldaláról és a saját weboldalának „Partnereink” aloldaláról, továbbá
- ugyanebben vagy ezen posztot egy napon belül követő másik (szintén még négyszer megjelenő) posztban általános edukációs céllal
  - o egyrészt felhívta-e a követők figyelmét a profiloldal impresszumában / adatlapon közzétett tartalomra, illetve általánosságban arra, hogy a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldal reklámokat és egyéb szponzorált/támogatott/fizetett tartalmakat is tartalmazhat,
  - o másrészt utalt-e a poszt indokára és a Gazdasági Versenyhivatal által – a véleményvezérek kereskedelmi gyakorlatai kapcsán – megfogalmazott elvárásokra.

102. Az eljáró versenytanács a 34-39. pontok alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont a www.instagram.com/rekarubint oldalon egyáltalán nem, a www.facebook.com/rubintreka oldalon pedig egy nappal a határidőt követően (2018. január 3-án) tette közzé tájékoztató posztját, amely tartalmilag megfelelt a fenti követelményeknek. Az is megállapítható, hogy a vállalkozás a közzétételt összesen 6-szor, azaz az előírtnál többször ismételte meg, ami a kötelezettségvállalás céljának az érvényesülését segíti.

103. Az eljáró versenytanács szerint az edukációs poszt tartalmára vonatkozó előírások terjedelmére tekintettel az a tény, hogy egyes esetekben csak a továbbkattintás esetén vált elérhetővé a teljes poszt szövege, nem értékelhető az Alakreform Kft. hátrányára.

104. Szükséges megjegyezni, hogy a vállalkozás sem a késedelem okáról, sem arról nem nyilatkozott a kötelezettségvállalás igazolása során (csak az eljáró versenytanács előzetes álláspontját követően), hogy a www.instagram.com/rekarubint felületen miért nem került sor a tájékoztatás közzétételére. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a www.instagram.com/rekarubint felületről benyújtott képernyőmentés („Az oldal szponzorált posztokat is tartalmazhat”) pusztán a Határozat rendelkező részének B) pontja szerinti kötelezettség teljesítését igazolja. Az egy napos késedelem későbbiekben benyújtott indokolása (szabadságolása) kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a vállalkozásnak nem egy napja (és nem is a szabadságolással érintett időszak tartama), hanem a Határozat kézhezvételét követően összesen 30 napja volt a közzétételre, illetve már a kötelezettségvállalás egyeztetése során és azt követően is számíthatott rá és tervezhetett volna a későbbiekben közzéteendő posztokkal.

105. Fentiek alapján megállapítható, hogy ugyan az egy napos késedelem – különösen a posztok megismétlésének számára tekintettel – elhanyagolható mértékű lenne, de az Alakreform Kft. a Határozat F) pontjában foglalt kötelezettségét – az edukációs poszt Instagramon történő közzétételének hiánya miatt – jelentősen hiányosan teljesítette.

A Határozat rendelkező részének G) pontja szerinti vállalás értékelése

106. Ebben a körben az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy az Alakreform Kft.

- 2018. december 3-ig
- igazolta-e a Határozat rendelkező részének A)-F) pontjai szerinti kötelezettségek teljesítését,
- hitelesen és részletesen dokumentálva.

107. Az igazolás körében megfogalmazott elvárásokat illetően az eljáró versenytanácsnak azt kellett vizsgálnia, hogy – a Határozat kézhezvételét követő egy éven belüli időszakra nézve – az Alakreform Kft. benyújtotta-e a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint felületen közzétett reklám/fizetett megjelenések képernyő mentéseit, igazolta-e a tájékoztató posztok tartalmát és

megjelenését, továbbá az impresszum/adatlap tartalmát és folyamatosságát, benyújtotta-e a kommunikációs együttműködési tárgyú szerződéses partnerei jegyzékét és csatolta-e a vonatkozó szerződéseket és általában is minden technikailag lehetséges intézkedést megtett-e a teljes körű adatszolgáltatás érdekében.

108. Az eljáró versenytanács megállapítja (lásd a 7-14. és a 40-41. pontokat), hogy ugyan eljárás alá vont igazolásai 2018. december 4. és 14. napján, azaz rövid idővel határidőn túl érkeztek be a Gazdasági Versenyhivatalhoz, azonban a kötelezettségvállalások jelentősebb részét igazoló beadványt⁵⁶ 2018. november 30-án adták postára,⁵⁷ továbbá az azt kiegészítő, két héttel későbbi – szerződéseket, illetve azok módosításait tartalmazó – beadvány benyújtása önkéntes volt, a vállalkozás – adminisztratív jellegű – mulasztását maga érzékelte és orvosolta.
109. Megállapítható ugyanakkor, hogy a fenti két beadvány (lásd a 99. pontot is) tartalmilag hiányos volt, így a tényállás tisztázása érdekében további adatkérő végzések⁵⁸ kiküldésére volt szükség az önkéntes igazolási elvárások ellenére, holott a kötelezettségvállalás az összes releváns szerződés benyújtására és „minden technikailag lehetséges” intézkedésre, illetve „teljes körű adatszolgáltatás” teljesítésére vonatkozott.
110. Fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az Alakreform Kft. a Határozat rendelkező részének G) pontjában foglalt kötelezettségét kisebb jelentőségű mulasztással teljesítette.

Az Avanzo-Trade Kft. kötelezettségvállalása teljesítésének az értékelése

A Határozat rendelkező részének H) pontja szerinti vállalás értékelése

111. Ezen pont kapcsán az értékelendő, hogy az Avanzo-Trade Kft. együttműködött-e a Határozat rendelkező részének F) pontja szerinti vállalásban az Alakreform Kft.-vel. A vállalkozás ezen kötelezettségvállalási elem kapcsán sem nyilatkozott önkéntesen semmit, csak a vizsgálat többszöri felhívására ismertette azon helyzetet, hogy megszűnt az Alakreform Kft.-vel kötött marketing együttműködése (lásd a 15-18. és a 42-43. pontokat).
112. Az eljáró versenytanács hangsúlyosan kiemeli, hogy az Avanzo-Trade Kft. a VJ/112/2016. számú versenyfelügyeleti eljárásban önkéntesen tett kötelezettségvállalási nyilatkozatot, annak tartalma kapcsán nem említette, hogy a másik eljárás alá vonttal való együttműködése a versenyfelügyeleti eljárás során megszűnt (így a kötelezettségvállalás ezen pontjának megvalósítása akadályba ütközhet): erre sem a 2017. október 25-i keltű, VJ/112-61/2016. számú eljáró versenytanácsi előzetes álláspontot követően benyújtott, kötelezettségvállalását megerősítő nyilatkozatában (VJ/112-64/2016. számú irat), sem később nem hivatkozott.

⁵⁶ VJ/49-4/2018. számú feljegyzéssel átemelt VJ/112-69/2016. számú irat

⁵⁷ Az Ákr. 52. § (5) bekezdése értelmében a postán küldött beadvány és megkeresés előterjesztési ideje a postára adás napja.

⁵⁸ VJ/49-5/2018. számú végzés 1-2. kérdései:

„1. Nyilatkozzon, hogy a jelen utóvizsgálati eljárás iratai közé a VJ/49-4/2018. számú feljegyzéssel átemelt, 2018. november 30-án kelt, a Gazdasági Versenyhivatalnál VJ/112-69/2016. számon iktatott beadványához csatolt, a www.facebook.com/rubintreka elérésű, valamint a www.instagram.com/rekarubint elérésű közösségi oldal impresszumáról készült képernyőmentések pontosan mikor készültek!

2. Nyilatkozzon, hogy a fenti 1. pontban hivatkozott képernyőmentések szerinti figyelemfelhívást pontosan mikor jelenített meg a két közösségi oldal impresszumában!”

VJ/49-13/2018. számú végzés 3. kérdés

„A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a ... VJ/112-69/2016. számon iktatott beadványához csatolt 3. számú mellékletben szereplő táblázatos partnerjegyzéken szerepel, ... azonban a beadvány mellékleteként csatolt szerződések között nincs olyan, amely az e vállalkozásokkal való együttműködésről szólna.

Kérjük, tisztázza a fentieket, és küldje meg a ...-vel fennálló (vagy korábban a vizsgált időszakban fennállt) szerződéseinek másolati példányát, illetve (amennyiben van ilyen) azok módosítását is!”

113. A fentiekre, valamint egyéb igazolás hiányára tekintettel megállapítható, hogy az Avanzo-Trade Kft. a Határozat rendelkező részének H) pontja szerinti vállalást nem teljesítette. Ennek körében szükséges megjegyezni, hogy a szerződés felbontása nem befolyásolja a korábbi együttműködésért való versenyjogi és egyéb felelősséget, a kötelezettség fennállt, az eljárás alá vont a kommunikációs együttműködéstől függetlenül is (többféle módon) együttműködhetett volna a másik vállalkozással az edukációs tájékoztatások kapcsán. A kötelezettségvállalás szerinti, pontosan nem meghatározott, így többféle formában elképzelhető együttműködés megvalósításának semmilyen elvi vagy gyakorlati akadálya nem volt. Továbbá, ha a szerződéses kapcsolat megszűnése a vállalat teljesítését – a Határozat kiadását követően észlelt módon – akadályozta volna, akkor az Avanzo-Trade Kft. (a teljesítési határidő lejártá előtt) kérhette volna a kötelezettség módosítását, amire azonban nem került sor.

A Határozat rendelkező részének I) pontja szerinti vállalat értékelése

114. Ebben a körben az eljáró versenytanácsnak azt kellett értékelnie, hogy az Avanzo-Trade Kft.
- határidőben, azaz 2018. január 2-ig
  - az Alakreform Kft.-vel és más kommunikációs partnerekkel fennálló együttműködését az E) pont szerinti elveknek megfelelően módosította-e, illetve
  - új szerződéseit is a fenti elveknek megfelelően kötötte-e, azaz például egyértelműen kikötötte, hogy
    - o az általa megrendelt tartalmak csak a reklámjellegnek felismerhető feltüntetésével kerülhetnek közzétételre, továbbá
    - o „*a Felek súlyos szerződésszegésnek tekintik többek között amennyiben a Partner a jelen szerződés előző pontjában foglalt kötelezettséget megsérti és annak a The Body Shop felhívása ellenére nem tesz eleget.*”.
115. Az eljáró versenytanács megállapította a 15-18. és 44-45. pontokra figyelemmel, hogy a vállalkozás már a VJ/112/2016. számú versenyfelügyeleti eljárás alatt és azt követően is a vállalatnak megfelelően kötötte, illetve módosította szerződéseit, így azokban az előírt fenti elveket követte és a kitételeket alkalmazta. Megállapítható ekként, hogy az Avanzo-Trade Kft. a Határozat rendelkező részének I) pontja szerinti vállalást teljesítette.

A Határozat rendelkező részének J) pontja szerinti vállalat értékelése

116. Ezen pont kapcsán az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy az Avanzo-Trade Kft.
- 2018. december 3-ig
  - igazolta-e a Határozat rendelkező részének H)-I) pontjai szerinti kötelezettségek teljesítését,
  - hitelesen és részletesen dokumentálva azokat, aminek körében a Határozat kézhezvételét követő egy éven belüli időszakra nézve bemutatta-e az Alakreform Kft.-vel való együttműködését igazoló dokumentum(oka)t, valamint benyújtotta-e a kommunikációs együttműködési tárgyú szerződéses partnerei jegyzékét és a vonatkozó szerződéseket.
117. Az eljáró versenytanács megállapította (a 15-18. és a 46-47. pontokra is figyelemmel), hogy az Avanzo-Trade Kft. a Határozatban előírt határidőben, azaz a Határozat kézhezvételétől számított egy éven belül nem nyújtotta be a vállalatok teljesítésének igazolását a Gazdasági Versenyhivatalhoz. Megállapítható tehát, hogy az Avanzo-Trade Kft. a Határozat rendelkező részének J) pontjában foglalt vállalását nem teljesítette, mivel nem igazolta a határozatban előírt határidőn belül, hogy teljesítette a kötelezettségvállalásait.
118. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy önmagában, a vizsgálat későbbi eljárási lépéseitől függetlenül megállapítható, hogy az Avanzo-Trade Kft. a kötelezettségvállalás igazolását nem teljesítette, mivel az eljárás alá vont vállalatok között egyértelműen és kiemelten, önálló pontban és

önálló súllyal szerepelt az igazolási kötelezettség, határidővel és egyes – fontosabb, szükségszerű – cselekmények pontos megjelölésével. Az eljárás alá vont magatartásának felróhatóságára utalhat azonban az a tény, hogy az eljárás alá vont pusztán a jelen utóvizsgálati eljárás keretében második alkalommal kiküldött (ismételt) adatkérésre⁵⁹ válaszul küldte meg az igazolásokat, amelyek azonban további pontosításra, kiegészítésre szorultak, így a vizsgálók újabb adatkérő végzést⁶⁰ küldtek ki ezzel összefüggésben.

Az eljáró versenytanács megállapításai az eljárás alá vontak megjegyzéseire figyelemmel

119. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak megjegyzései, észrevételei alapján a következő megállapításokat teszi.
120. Az eljáró versenytanács elsődlegesen megjegyzi, hogy az előírt kötelezettségvállalások ellenőrzése körében alapvetően nincs relevanciája annak, hogy egy – az utóvizsgálat során feltárt, előre, önkéntesen nem jelzett – esetleges mulasztásra milyen okból került sor. Megjegyzi továbbá az eljáró versenytanács, hogy nem lehet kimentő ok az sem, hogy egy meghatározott cselekmény elvégzésére fennálló időszak végén valamely objektív körülmény (pl. szabadságolások) miatt nem tudja a vállalat teljesíteni a vállalkozás, hiszen a vállalat teljesítésére a határnapot megelőzően (azaz pl. az előrelátható szabadságolások előtt) is sor kerülhetett volna.
121. Az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy Rubint Réka bejegyzései a saját véleményét, szubjektív tapasztalatait tükrözik, hiszen az állítások valóságtartalmának a vizsgálatra nem került sor. Az eljáró versenytanács hangsúlyosan kiemeli, hogy nem az képezte a vizsgálat tárgyát a VJ/112/2016. számú ügyben, hogy a véleményvezér által közzétett tartalom valós véleményt, tapasztalatot mutatott-e be vagy sem, hanem az, hogy azok fizetett jellege kiderült-e a posztokból. Amennyiben az lett volna valószínűsíthető, hogy a véleményvezér posztjai mögött – a tartalom fizetett jellegétől függetlenül – nincs tapasztalat vagy nem valós a közzétett vélemény, akkor valószínűsíthetően másik jogalapon más gyakorlat (állítás) vizsgálatára is sor kerülhetett volna.
122. Az eljáró versenytanács egyetért az Alakreform Kft. azon észrevételével, hogy a Tpv. 75. § (6) bekezdés alapján kötelezettségvállalás alapját képező közérdek hatékony érvényesülését is mérlegelni kell a határozat meghozatala és a bírság kiszabása során, azonban – ha a megszüntetésnek nincs helye – a visszavonás és a bírság között kell először döntenie az eljáró versenytanácsnak, azaz ha a vállalt kötelezettséget előíró határozat alapját képező közérdek hatékony érvényesülése azt kívánja, akkor a határozatot vissza kell vonni, amennyiben erre nincs szükség (figyelemmel kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jellegére, a fennálló versenyfeltételekre, továbbá a vállalt kötelezettség addigi teljesítésének mértékére, a mulasztás tekintetében a vállalkozás magatartásának felróhatóságára is), akkor – a mulasztás súlyát tükröző - bírság meghatározása indokolt. Ezt követően szükséges a bírság mértékéről döntenie.
123. Az eljáró versenytanács azzal azonban nem ért egyet, hogy a kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jelentősen megváltoztak az elmúlt közel három évben, még akkor sem, ha a jelen eljárásban és más, hasonló tárgyú eljárásokban érintett piaci szereplők kereskedelmi gyakorlata és üzleti gyakorlata megváltozott. Az eljáró versenytanács szerint ugyanis a közösségi médiában továbbra sem elhanyagolható mértékű azon posztok aránya, amelyben nem alkalmazzák a fizetett jelleget tisztázó, egyértelmű megkülönböztető jelölést, a tudatosság növekedésről valójában semmilyen információ nincs,

⁵⁹ VJ/49-2/2018. és VJ/49-6/2018. számú végzések

⁶⁰ VJ/49-12/2018. számú adatkérő végzés:

„2. a) A VJ/112-67/2016. számú versenytanácsai határozat (a továbbiakban: határozat) rendelkező részének 1) pontjára figyelemmel nyilatkozzon, hogy a kommunikációs partnereivel [az Alakreform Kft.-n (Rubint Rékán) kívül más véleményvezérekkel, közösségi média szereplőkkel] a határozat kézhezvételének napján fennálló együttműködési megállapodását/szerződését a határozat E) pontja szerint elveknél megfelelően módosította-e!

b) Amennyiben a fenti a) pontra igenlő választ adott, csatolja a módosított szerződések másolati példányaikat!”

miközben egyre több vállalkozás alkalmazza az influenzszerek és közöttük az egészen fiatal, tapasztalat nélküli közösségi média szereplő személyek közreműködését, különösen a hasonlóan tapasztalatlan célcsoport elérésére.

124. A fogyasztói tudatosság esetleges változása, növekedése körében az eljáró versenytanács előadja, hogy a tudatosság növekedése nem egyenlő és nem is áll egyenes arányosságban a népszerűség, az ismertség növekedésével vagy valamely gyakorlat elterjedésével. A tudatosság növekedéséről akkor beszélhetünk, ha az a fogyasztói döntésekre is kihatóan kedvező módon változik: a fogyasztók nem pusztán ismereteket és tapasztalatokat szereznek/szerzettek, de azokat a saját érdekeik alapján fel is tudják használni a saját hasznuk érdekében, azaz a fogyasztói információs aszimmetria valóban és hatékonyan javult.
125. Ebben a körben az eljáró versenytanács utal az Alakreform Kft. által is hivatkozott, a Be Social közösségi média ügynökség által végzett, Magyar Tinik a Neten című (több mint 9000 18 év alatti fiatal online megkérdezésével végzett) felmérés⁶¹ 2019 februári eredményeire, melyek szerint
- a neten szembejövő reklámokkal egyelőre nehezen békélnek meg a tinédzserek, 57%-uk véli úgy, hogy elég idegesítőek, ha lehet, olyan megoldást választanak, hogy ne találkozzanak reklámokkal,
  - a megkérdezettek 27%-a már megszokta a helyzetet, de próbál nem tudomást venni a reklámokról, 15% pedig arról számolt be, hogy már az is előfordult velük, hogy ráklikkeltek egy hirdetésre, mert megtetszett nekik,
  - a megkérdezett tinik 61%-a több mint 10 influenzszert követ az Instagramon, főleg azért kezdik el követni őket, mert tetszenek a képeik (78%), mert jó sztorikat osztanak meg (49%) és jó termékeket ajánlanak (24%),
  - a megkérdezettek 40%-ával előfordult már, hogy azért választottak egy terméket, mert egy influenzszer ajánlotta.
126. Az Avanzo-Trade Kft. észrevételei kapcsán az eljáró versenytanács hangsúlyosan kiemeli, hogy nem befolyásolja a kötelezettségvállalás értékelését, hogy a két eljárás alá vont szerződéses együttműködése megszűnt, továbbá többféle együttműködési forma (információ-adás, posztok megosztása, aktív, igazolt előzetes vagy utólagos kontroll, visszajelzés, nyilatkozat az online elérések változatlanosságáról stb.) elképzelhető lett volna az Alakreform Kft. vállalatához kapcsolódva. Az együttműködési lehetőségek azonban nem feltétlenül reaktív magatartás jelentenek, bár az eljárás alá vont azt sem igazolta, hogy bármilyen módon reagált volna az Alakreform Kft. vállalatának a megvalósítására.
127. Semmiképpen sem tekinthető azonban együttműködésnek a hallgatás, az együttműködésben érintett másik fél tevékenységének a passzív szemlélése (hiszen ez a kötelezettségvállalás előírása nélkül is megvalósulhatott volna).
128. A magyar értelmező szótár⁶² szerint az együttműködik ige jelentése: mással, másokkal közösen, összhangban, őt vagy őket támogatva tevékenykedik, működik. Ami azonban a vállalt és előírt kötelezettségvállalás szövegének az értelmezésénél is fontosabb körülmény, az az, hogy a kötelezettségvállalás intézményének kiüresedésével járna, ha elfogadható lenne az egyébként sem igazolható „nem beleszólás”, a nem hátráltató szemlélődés (vagy bármely passzív magatartás) együttműködésként egy kötelezettségvállalás körében.
129. Az eljáró versenytanács szerint a jogi képviselettel eljáró eljárás alá vont jóhiszeműen nem is gondolhatta, hogy egy – jogsértés megállapítása és szankció meghatározása helyett – előírt

⁶¹ <https://besocial.hu/a-tinedzserek-39-atol-kertek-mar-erotikus-fotot-chatbeszelgetesben/>

⁶² <https://mek.oszk.hu/adatbazis/magyar-nyelv-ertelmezo-szotara>

kötelezettségvállalás jelentheti azt, hogy a vállalkozásnak nem kell semmit tennie, illetve csak akkor kell bármit is tennie, ha erre kifejezetten felhívja egy másik vállalkozás (hiszen ilyen kitételt, illetve korlátozó feltételt sem tartalmazott a kötelezettségvállalás). Különösen nem lehet erről szó, úgy, hogy a kötelezettségvállalás egyeztetésekor és elfogadásakor már tudta a vállalkozás, hogy az együttműködésre kötelezett felek már nincsenek szerződéses jogviszonyban, az eljárás alá vont nyújtotta be azt a kötelezettségvállalást, amivel kapcsolatban azt állítja, az pusztán passzív figyelemmel, nem akadályozással is teljesíthető. A kötelezettségvállalást az eljárás alá vont tette, így a saját szűkítő értelmezését is magának kellett volna bemutatnia még a kötelezettségvállalás elfogadása előtt – kétséges azonban, hogy ennek tudatában elfogadható lett volna egy ilyen tartalmú kötelezettségvállalás.

II. Jogkövetkezmények

130. Az eljáró versenytanács tehát megállapította, hogy az Alakreform Kft. és az Avanzo-Trade Kft. a Határozat rendelkező részének alábbi pontjai kapcsán teljesítette jelentősebb hiányossággal a kötelezettségvállalást, illetve követett el kisebb, önmagában esetlegesen nem érdemi, de összességében figyelmen kívül nem hagyható mulasztást:

A Határozat rendelkező részének pontja	A mulasztó vállalkozás	Jelentős mulasztás	Csekélyebb jelentőségű mulasztást
A)	Alakreform	#reklam megjelölés nem megfelelő elhelyezése	partner/termék egyértelmű megjelölésének a hiánya
F)	Alakreform	elmaradt edukációs posztok az Instagramon	egy napos késedelem
G)	Alakreform		hiányos igazolás
H)	Avanzo-Trade	elmaradt az együttműködés	
J)	Avanzo-Trade	elmaradt az igazolás egésze	

131. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a fentiek szerinti hiányosságokra és mulasztásokra tekintettel a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetésének nincs helye a Tpv. 77. § (6) bekezdése alapján. Nem állnak fenn a módosítás Tpv. 75. § (3) bekezdése szerinti feltételei sem, ahogyan a visszavonás Tpv. 75. § (6) bekezdése szerinti esete sem indokolt.
132. A Tpv. 75. § (6) bekezdése a kötelezettségvállalás teljesítését előíró határozat azon esetét szabályozza, amikor megállapítást nyer az utóvizsgálat során, hogy a vállalkozás nem teljesítette a határozatban (illetve a módosított határozatban) előírt kötelezettséget. Az eljáró versenytanács a közérdek hatékony érvényesülése szempontja alapján mérlegelési jogkörben eljárva dönt a határozat visszavonása vagy a Tpv. 78. §-a szerinti anyagi jogi bírság kiszabása mellett. Az eljáró versenytanács e mérlegelési jogkörben hozott döntése során a közérdek hatékony érvényesülésének vizsgálata során az alábbi szempontokat vizsgálja és mérlegeli:
- a kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jellege,
  - a fennálló versenyfeltételek,
  - a vállalt kötelezettség addigi teljesítésének mértéke,
  - a mulasztás tekintetében a vállalkozás magatartásának felróhatósága.
133. E szempontok nem képeznek taxatív felsorolást, következésképpen a kötelezettségvállalás nem teljesítése esetén a mérlegelési jogkörben hozott visszavonás során egyéb, az adott ügy speciális körülményeire tekintettel releváns szempontok is a vizsgálat, illetve a mérlegelés tárgyát képezhetik.
134. Amennyiben az eljáró versenytanács a kötelezettségvállalás nem teljesítése esetén nem vonja vissza a vállalat teljesítését előíró határozatát, a Tpv. 78. §-a szerinti érdemi bírság kiszabásának van

helye, külön határozatban. Amennyiben az eljáró versenytanács nem vonja vissza a határozatát, nincs mérlegelési joga a vonatkozásban, hogy a kötelezettségvállalás nem teljesítése miatt szabjon-e ki bírságot vagy sem, hiszen a Tpv. 78. § (1a) bekezdése értelmében ilyen esetben szükség van az anyagi jogi bírságszankció alkalmazására.

135. Az eljáró versenytanács a jelen utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásban arra a megállapításra jutott (tekintettel arra, hogy a vállalt kötelezettségek, illetve azok egyes elemei együttesen jelentik a kötelezettségvállalást, a vállalat egyes elemei együttesen érhetik el a közérdek hatékony védelmét, ami indokoltá tette annak idején a kötelezettségvállalás elfogadását), hogy a kötelezettségvállalás mint egység egyik eljárás alá vont esetében sem teljesült.
136. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben megállapította azonban azt is, hogy a vállalt kötelezettségek elemei nagyobb részt teljesültek (a szerződések módosultak, a #reklam jelölés minden esetben alkalmazásra került, az edukációs posztokat az előírtnál többször tette közzé az Alakreform Kft. a Facebook-on, az újonnan alkalmazott YouTube csatornán is alkalmazta a vállalkozás a fizetett jelleg kiemelését), az eljárás alá vontak által megkezdett magatartás nagyrészt iránymutató lehetett a piac különböző szegmenseiben, továbbá az érintett piaci viszonyok sem indokolják a Határozat visszavonását.
137. A jelen esetben tehát a Határozat mérlegelési jogkörben való visszavonása helyett a bírságolást tartotta az eljáró versenytanács indokoltnak a kötelezettségvállalással érintett piaci viszonyok jellegére, a fennálló versenyfeltételekre, a vállalt kötelezettség teljesítésének mértékére, a mulasztás tekintetében a vállalkozás magatartásának felróhatóságára, különösen pedig a – kötelezettségvállalások maradéktalan teljesítését célzó – generális prevenció elvre. Az eljáró versenytanács tehát a Tpv. 75. §-ának (6) bekezdése, illetve a Tpv. 78. §-ának (1a) és (4) bekezdései alapján bírság kiszabásáról döntött mindkét eljárás alá vonttal szemben figyelemmel arra a célra, hogy egy kötelezettségvállalást benyújtó vállalkozás az általa vállalt és határozatban előírt kötelezettségeket pontosan, határidőben és a vállalt tartalommal teljesítse – ideértve a teljesítés igazolását is.
138. A bírság összegek meghatározásakor az eljáró versenytanács alapvetően a Tpv. 78. § (4) bekezdésére volt figyelemmel, miszerint kötelezettségvállalás nem teljesítése esetén a bírság összegét az eset összes körülményeire, így különösen az alábbi tényezőkre tekintettel kell meghatározni:
- a kötelezettség megszegésének súlya, ezen belül is különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, az üzletfelek, versenytársak érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége,
  - a kötelezettséggel érintett piaci, gazdasági viszonyok jellege, a fennálló versenyfeltételek, valamint
  - a vállalt kötelezettséget előíró határozat alapját képező közérdek,
  - a vállalkozás piaci helyzete,
  - a kötelezettség megszegésének felróhatósága,
  - a kötelezettség addigi teljesítése.
139. A versenyfelügyeleti eljárásokban meghatározható bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. A bírság összegének megállapítása során ezért az eljáró versenytanács is szem előtt tartja, hogy a bírság kiszabásának Alkotmánybíróság által is elismert célja a büntetésen túl az egyedi és általános elrettentés. A bírság összegének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vállalkozás számára a jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé. Emellett a bírság összegének ösztönöznie kell azt is, hogy mind az adott vállalkozást, mind pedig a hasonló helyzetben lévő vállalkozásokat visszatartsa a (további) jogsértések elkövetésétől, egyben megerősítse a jogkövető vállalkozásokat abban, hogy a

tisztességes üzleti magatartás a helyénvaló. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a jogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz.

Az Alakreform Kft.-vel szemben kiszabott bírság

140. A vállalkozás 2018. évi nettó árbevétele 120.029.000 Ft⁶³ volt, ezen összeg 10%-a képezi a bírság maximumát. A vállalkozás mulasztása elsősorban a #reklam megjelölés poszton belüli nem megfelelő elhelyezéséből fakad, így az eljáró versenytanács figyelemmel volt a nem megfelelő posztokkal érintett szerződésekből származó, az utóvizsgálati eljárásban feltárt árbevétel mértékére is (lásd az előzetes álláspont 114. pontjában, illetve a VJ/49-25/2018. számú vizsgálati jelentés 137-138. pontjaiban rögzített árbevételi adatot).
141. Az Alakreform Kft. esetében figyelemmel szükséges lenni arra is, hogy a vállalkozás mulasztott az edukációs poszt közzétételének a hiányával összefüggésben is, illetve kisebb egyéb hiányosságok is felmerültek a teljesítés igazolása kapcsán. A vállalkozás a hiányosságokról nem nyilatkozott a vizsgálati szakban, azonban az előzetes álláspontot követően előadta a mulasztása – egyébként kimentést nem jelentő – indokait. Arról is nyilatkozott az előzetes álláspontot követően (a rendelkezésre álló információk szerint a valóságnak megfelelően), hogy az elmaradt Instagram-posztok pótlását még a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyalás előtt megkezdte, továbbá visszamenőlegesen módosította a #reklam megjelölés elhelyezését az egyes releváns posztokban, amely körülményeket a mulasztások felróhatósága körében, az eljárás alá vont számára kedvezően értékelte az eljáró versenytanács.
142. Megállapítható azonban az is, hogy a vállalkozás képviselője a piac kiemelkedő alakja, Rubint Réka gyakorlata számos más, nagy követettséggel rendelkező személy (vagy vállalkozás) számára lehet irányadó, így a vállalkozás jogkövető, a kötelezettségvállalást is maradéktalanul teljesítő magatartásához jelentős közérdek fűződik.
143. Az eljáró versenytanács a fentiekre figyelemmel 3.000.000 Ft-os bírságot szabott ki, amely összeg az eljáró versenytanács álláspontja szerint az előzetes álláspont 114. pontja szerinti árbevételtől függetlenül is összhangban van a Tptv. 78. § (4) bekezdésével, a mérlegelendő tényezőkre (elsősorban a vállalkozás piaci helyzetére, a mulasztás felróhatóságára és a kötelezettségvállalás teljesítettségének mértékére) figyelemmel.

Az Avanzo-Trade Kft.-vel szemben kiszabott bírság

144. A vállalkozás 2018. évi nettó árbevétele 1.457.903.000 Ft⁶⁴ volt, így a bírság maximuma közel 150 millió Ft. Az eljáró versenytanács figyelemmel volt azonban arra is, hogy a két eljárás alá vont korábbi marketing együttműködéséből származó bevétel értelemszerűen jelentősen kevesebb lehetett, de arra is, hogy a vállalkozás további véleményvezérekkel, influenszerekkel is kapcsolatban van és volt, így az ezen együttműködésekől származó bevétel is figyelembe vehető.
145. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy az, hogy igazolási kötelezettségét a vállalkozás önkéntesen (határidőben) egyáltalán nem teljesítette, különösen nagy súlyú mulasztásnak tekintendő (még akkor is, ha a kötelezettségvállalás alapvető elemét, a szerződésmódosításokat a vállalkozás még az alapügy során teljesítette is), amely alapjaiban áthatja alá a kötelezettségvállalás intézményét, annak céljait és hatásait. Erre való tekintettel az Avanzo-Trade Kft.-vel szemben kiszabott bírság meghatározása során az általános prevenció cél kiemelten fontos tényező.
146. A jelen ügyben továbbá figyelembe vette az eljáró versenytanács azt is, hogy az Avanzo-Trade Kft. jelentős forgalmú, számos közösségi média szereplővel szerződéses kapcsolatban álló piaci szereplő,

⁶³ VJ/49-24/2018. számú feljegyzés mellékletét képező 2018. évi beszámoló

⁶⁴ VJ/49-24/2018. számú feljegyzés mellékletét képező 2018. évi beszámoló

aki az igazolásának elmaradását a vizsgálati szakban semmivel sem indokolta, vállalásainak teljesítését a jelen utóvizsgálati eljárásban a vizsgálat (ismételt) felhívására is csak részlegesen igazolta, erre is figyelemmel a vállalkozás mulasztása tekintetében a felróhatóság kiemelten magas foka állapítható meg. Szintén a felróhatóság magas fokát alátámasztó körülményként értékeli az eljáró versenytanács, hogy a kötelezettségként előírt szerződésmódosítások gyakorlatilag már a Határozat kézhezvétele előtt megtörténtek, így a vállalkozásnak pusztán igazolnia kellett volna azok megtörténtét és a későbbiekben való alkalmazását, az Alakreform Kft.-vel való – utóbbi vállalásának teljesítését támogató – együttműködéssel együtt. Ezen vállalások ekként nem jelenthettek (sem anyagi, sem munkaszervezési szempontból) jelentősebb terhet a vállalkozásnak (még a karácsonyi időszakban sem), a vállalkozás azonban mégsem teljesítette azokat. A versenytanácsi szakban előadott, figyelmen kívül hagyásra vonatkozó indoklás sem jelent kimentési okot.

147. Az eljáró versenytanács a fentiekre figyelemmel az Avanzo-Trade Kft.-vel szemben 2.000.000 Ft-os bírságot szabott ki, amely összeg az eljáró versenytanács álláspontja szerint összhangban van a Tptv. 78. § (4) bekezdésével, a mérlegelendő tényezőkre (elsősorban a határidőre előírt igazolási kötelezettség teljes elmaradására, a vállalkozás piaci helyzetére, az Alakreform Kft.-vel való együttműködés elmulasztásának indokolatlanosságára, a kommunikációs együttműködésben érintett partnerek számára és a kötelezettségvállalás teljesítettségének mértékére) figyelemmel.

VI.

Egyéb kérdések

148. A Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét az utóvizsgálatra a Tptv. 77. §-a, illetékességét a Tptv. 45. §-a állapítja meg.
149. A Tptv. 46. § (1) bekezdése szerint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban akkor kell alkalmazni, ha azt a törvény kifejezetten előírja.
150. A Tptv. 62/C. § (1) bekezdés alapján, ha a kötelezés jellege megengedi, részletekben történő teljesítés is megállapítható. A (2) bekezdés szerint a kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a kötelezettséget megállapító döntést hozó vizsgálótól, illetve eljáró versenytanácstól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A (3) bekezdés alapján a fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére irányuló kötelezettség esetén is. A (4) bekezdés szerint pedig a teljesítési határidő lejárta után az ügyfél - feltéve, hogy a végrehajtást még nem rendelték el - a (2) bekezdésben meghatározott okból igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás elrendeléséről is.
151. A Tptv. 80/I. § szerint a jogorvoslatra az adott fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. §-a szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
152. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
153. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának

(1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.

154. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
155. A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
156. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
157. A Tptv. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tptv. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
158. A Tptv. 84/C. § értelmében ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
159. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik - az állami adóhatóság fogatosítja.

Budapest, 2019. szeptember 16.

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Kóhalmi Attila s.k.
versenytanácsstag

Váczi Nóra s.k.
versenytanácsstag